

ProCredit Bank

Част от
ПроКредит Груп

Консолидиран
Годишен
Финансов Отчет
2014

**ПРОКРЕДИТ БАНК (БЪЛГАРИЯ) ЕАД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКАМВРИ 2014 г.**

Съдържание:

Доклад на независимия одитор

Консолидиран отчет за доходите 1

Консолидиран отчет за всеобхватния доход 2

Консолидиран отчет за финансовото състояние 3

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал 4

Консолидиран отчет за паричните потоци 5

Приложения към консолидирания финансов отчет 6–52

Годишен консолидиран доклад за дейността 53–63

Доклад на независимия одитор

До акционера на ПроКредит Банк (България) ЕАД

Доклад върху консолидирания финансовия отчет

Ние извършихме одит на приложения консолидиран финансов отчет на „ПроКредит Банк (България) ЕАД и неговите дъщерни дружества (Групата), включващ консолидиран отчет за финансовото състояние към 31 декември 2014 г. и консолидирания отчет за доходите, консолидирания отчет за всеобхватния доход, консолидирания отчет за промените в собствения капитал, консолидирания отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и другите пояснителни приложения.

Отговорност на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството е отговорно за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети в Европейския съюз, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи като необходима за изготвянето на консолидирания финансов отчет, който да не съдържа съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или грешка.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този консолидиран финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с професионалните изисквания на Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко консолидираният финансов отчет не съдържа съществени отклонения.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени в консолидирания финансов отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени отклонения в консолидирания финансов отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на консолидирания финансов отчет от страна на предприятието, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на предприятието. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне на консолидирания финансов отчет.

Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

По наше мнение, консолидираният финансов отчет представя достоверно във всички съществени аспекти финансовото състояние на Групата на ПроКредит Банк (България) ЕАД към 31 декември 2014 г., както и нейните финансови резултати от дейността и паричните потоци за годината, завършваща тогава, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети в Европейския съюз.

Доклад върху други правни и регулаторни изисквания

Ръководството също така носи отговорност за изготвянето на консолидиран годишен доклад за дейността в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството.

Законът за счетоводството изисква от нас да изразим мнение относно съответствието между годишния консолидиран доклад за дейността на Групата и годишния консолидиран финансов отчет за същия отчетен период.

По наше мнение, годишният консолидиран доклад за дейността, изложен от стр.52 до стр. 63 е изгoten в съответствие с приложениия годишен консолидиран финансов отчет на Групата към 31 декември 2014 г.

Росица Ботева
Регистриран одитор

Щефан Вайблен
ПрайсуотърхаусКупърс Одит ООД

31 март 2015 г.
гр. София

Консолидиран отчет за доходите
(всички суми са в хиляди лева)

Прил. Годината приключила
на 31 декември

		2014	2013
Приходи от лихви	6	91,701	103,709
Разходи за лихви	6	(23,313)	(31,315)
Нетен доход от лихви		68,388	72,394
Разходи за обезценка	7	(2,772)	(4,993)
Нетен доход от лихви след разходи за обезценка		65,616	67,401
Приходи от такси и комисиони	8	20,615	21,085
Разходи за такси и комисиони	8	(1,349)	(1,897)
Нетен доход от такси и комисиони		19,266	19,188
Нетен доход от търговски операции	9	4,341	4,268
Нетен доход от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	10	-	(432)
Други (разходи)/приходи от дейността, нетно	11	(2,436)	(294)
Приходи от дейността		86,787	90,131
Разходи за персонала	12	(25,171)	(27,252)
Административни разходи	13	(35,144)	(38,858)
Разходи за дейността		(60,315)	(66,110)
Печалба преди данъчно облагане		26,472	24,021
Разходи за данъци	14	(2,940)	(2,342)
Печалба за годината		23,532	21,679
Печалба, отнасяща се към:			
Собствениците на Групата		23,532	21,679
Неконтролирано участие		-	-
Печалба за годината		23,532	21,679

Финансовият отчет, представен на страници от 1 до 51, е одобрен от Управителния съвет и подписан от него име от:

Емилия Царева
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет
30 март 2015 г.
Заверил съгласно одиторския доклад

Щефан Вайблен
ПрайсуютърхаусКупърс Одит ООД
Дата: 31.03.2015г.

Приложението на страници от 6 до 51 представляват неразделна част от този годишен финансов отчет.

Румяна Тодорова
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет

Росица Ботева
Регистриран одитор
Дата: 31.03.2015г.

Консолидиран отчет за всеобхватния доход

(всички суми са в хиляди лева)

Прил. Годината приключила
на 31 декември

	2014	2013
Печалба за годината	23,532	21,679
Друг всеобхватен доход		
Позиции, които няма да бъдат признати в отчета за доходите		
Преоценки на доходи след напускане, нетно от данъци	32	45
Позиции, които могат да бъдат признати в отчета за доходите		
Нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение за продажба	(741)	(247)
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци	(709)	(202)
Общо всеобхватен доход за годината	22,823	21,477
Общо всеобхватен доход, относящ се към:		
Съствениците на Групата	22,823	21,477
Неконтролирано участие	-	-
Общо всеобхватен доход за годината	22,823	21,477

Финансовият отчет, представен на страници от 1 до 51, е одобрен от Управителния съвет и подписан от него утре от:

Емилия Царева
Изпълнителен директор
Член на Управителния съвет
30 март 2015 г.

Румяна Тодорова
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет

Заверил съгласно одиторския доклад

Щефан Вайблен
ПрайсуетърхаусКупърс Одит ООД
Дата: 31.03.2015г.

Росица Ботева
Регистриран одитор
Дата: 31.03.2015г.

Приложенията на страници от 6 до 51 представляват неразделна част от този годишен финансов отчет.

Консолидиран отчет за финансовото състояние

(всички суми са в хиляди лева)

Прил. Към 31 декември

2014 2013

АКТИВИ

Парични средства и наличности по сметки в БНБ	15	201,246	155,490
Вземания от банки	16	138,119	89,224
Финансови активи на разположение за продажба	17	29,450	29,230
Кредити и вземания от клиенти	18	988,764	1,019,497
Дълготрайни активи	19	48,709	48,916
Отсрочени данъчни активи	20	9	0
Други активи	21	29,641	29,973

Общо активи

1,435,938 1,372,330

ПАСИВИ

Привлечени средства от банки	22	87,287	69,529
Привлечени средства от клиенти	23	960,010	896,451
Привлечени средства от институции	24	200,687	169,910
Подчинен срочен дълг	25	8,138	8,128
Капиталови (хибридни) инструменти	26	-	50,467
Текущи данъчни пасиви		259	72
Отсрочени данъчни пасиви	20	-	312
Други пасиви	27	3,895	6,174

Общо пасиви

1,260,276 1,201,043

СОБСТВЕН КАПИТАЛ

Акционерен капитал и премиен резерв	28	139,130	129,351
Неразпределена печалба и резерви	29	36,532	41,936

Общо собствен капитал

175,662 171,287

Общо собствен капитал и пасиви

1,435,938 1,372,330

Финансовият отчет, представен на страници от 1 до 51, е одобрен от Управителния съвет и подписан от него име от:

Емилия Царева
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет
30 март 2015 г.

Заверил съгласно одиторския доклад

Щефан Вайблен
ПрайсуютърхусКупърс Одит ООД
Дата: 31.03.2015 г.

Румяна Тодорова
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет

Росица Ботева
Регистриран одитор
Дата: 31.03.2015 г.

Приложението на страници от 6 до 51 представляват неразделна част от този годишен финансов отчет.

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал

(всички суми са в хиляди лева)

	Акцио- нерен капитал	Премиен резерви и други	Законов резерви	Неразпреде- лената реквизити на капитал	Преоцен- чен резерв	Общо
Сaldo към 1 януари 2013 г.	113,142	3,496	10,482	29,519	16	156,655
Всеобхватен доход за периода						
Печалба за годината	-	-	-	21,679	-	21,679
Преоценка на финансови активи на разположение за продажба	-	-	-	-	(247)	(247)
Преоценки на доходи след напускане, нетно от данъци (прил. 27)	-	-	45	-	-	45
Общо всеобхватен доход за периода	-	-	45	21,679	(247)	21,477
Сделки с акционери, отчетени в собствения капитал						
Вноски от, и разпределения към акционери						
Изплатени дивиденти	-	-	-	(19,558)	-	(19,558)
Трансфер към законови резерви	-	-	5	(5)	-	-
Увеличение на акционерния капитал	12,713	-	-	-	-	12,713
Общо сделки с акционери, отчетени в собствения капитал	12,713	-	5	(19,563)	-	(6,845)
Сaldo към 31 декември 2013 г.	125,855	3,496	10,532	31,635	(231)	171,287
Всеобхватен доход за периода						
Печалба за годината	-	-	-	23,532	-	23,532
Преоценка на финансови активи на разположение за продажба	-	-	-	-	(741)	(741)
Преоценки на доходи след напускане, нетно от данъци (прил. 27)	-	-	32	-	-	32
Общо всеобхватен доход за периода	-	-	32	23,532	(741)	22,823
Сделки с акционери, отчетени в собствения капитал						
Вноски от, и разпределения към акционери						
Изплатени дивиденти	-	-	-	(28,227)	-	(28,227)
Увеличение на акционерния капитал	9,779	-	-	-	-	9,779
Общо сделки с акционери, отчетени в собствения капитал	9,779	-	-	(28,227)	-	(18,448)
Сaldo към 31 декември 2014 г.	135,634	3,496	10,564	26,940	(972)	175,662

Финансовият отчет, представен на страници от 6 до 51, е одобрен от Управителния съвет и подписан от него име от:

Емилия Царева
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет
30 март 2015 г.

Заверил съгласно одиторския доклад

Щефан Вайблен

Прайсугутхайс Купърс Одит ООД

Дата: 31.03.2015 г.

Приложенията на страници от 6 до 51 представляват неразделна част от този годишен финансов отчет.

Румяна Тодорова
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет

Росица Ботева

Регистриран одитор

Дата: 31.03.2015 г.

Консолидиран отчет за паричните потоци
 (всички суми са в хиляди лева)

	Прил.	Годината приключила на 31 декември	
		2014	2013

Парични потоци от основна дейност			
Печалба за годината		23,532	21,679
Корекции за:			
Разходи за обезценка на кредити	7, 18	2,772	4,993
Нетни загуби от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	10	-	432
Амортизация	13	5,527	5,558
Нетни нереализирани печалби от валутна преоценка	9	(19)	(42)
Нетен доход от лихви	6	(68,388)	(72,394)
Разходи за данъци	14	2,940	2,342
Промяна в оперативните активи и пасиви			
Промяна на минималните задължителни резерви в БНБ		230	159
Промяна на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата			21,473
Промяна на кредити и аванси на клиенти		24,983	(12,991)
Промяна на други активи		(667)	(1,056)
Промяна на привлечените средства от други банки		17,928	27,591
Промяна на привлечените средства от клиенти		66,351	(10,051)
Промяна на други пасиви		(2,280)	1,117
Получени лихви		95,406	106,000
Платени лихви		(28,328)	(32,156)
Платени данъци		(2,784)	(3,514)
Нетен паричен поток от основна дейност		137,203	59,140
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Придобити инвестиции		-	(28,659)
Постъпления от продажба на инвестиции		-	73
Придобити дълготрайни активи		(5,320)	(3,768)
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност		(5,320)	(32,354)
Парични потоци от финансова дейност			
Постъпления от други привлечени средства		63,828	48,644
Плащания на други привлечени средства		(82,383)	(52,202)
Увеличение на акционерния капитал		9,779	12,713
Изплатени дивиденти		(28,227)	(19,558)
Нетен паричен поток от финансова дейност		(37,003)	(10,403)
Нетно увеличение на паричните средства и еквиваленти		94,880	16,383
Парични средства и еквиваленти в началото на годината		167,167	150,784
Парични средства и еквиваленти в края на годината	15	262,047	167,167

Финансовият отчет, представен на страници от 1 до 51, е одобрен от Управителния съвет и подписан от него име от:

Емилия Царева
 Изпълнителен директор и
 Член на Управителния съвет
 30 март 2015 г.
 Заверил съгласно одиторския доклад

Щефан Вайблен
 Прайсуетърхаус Купърс Одит ОД
 Дата: 31.03.2015 г.

Приложението на страници от 6 до 51 представляват неразделна част от този годишен финансов отчет.

Румяна Тодорова
 Изпълнителен директор и
 Член на Управителния съвет

Росица Ботева
 Регистриран одитор
 Дата: 31.03.2015 г.

1 Отчетно дружество

ПроКредит Банк (България) ЕАД („ПроКредит Банк“ или „Банката“) е основана на 6 юни 2001 г. в резултат на учредителното събрание, проведено от акционерите, а именно Европейската банка за възстановяване и развитие („EBRD“), Международната финансова корпорация („IFC“), ПроКредит Холдинг АГ & Ко. КГаA („ПроКредит Холдинг“), Дойче Инвестиционс-унд Ентивилунгсгезелшафт ГмбХ („DEG“) и Комерцбанк АГ. Банката е регистрирана като българско акционерно дружество на 28 септември 2001 г. в Софийски градски съд. През 2004 към Банката се присъедини нов акционер - Интернационале Проект Консулт ГмбХ („IPC“). През 2005 г., ПроКредит Холдинг придоби допълнително 38.84% от капитала на Банката, като делът му се увеличи до 59.13%. ПроКредит Холдинг придоби акциите на IFC и DEG. Двете финансови институции остават акционери (DEG чрез Кредитанщалт фюр Вайдерауфбау („KfW“)) и продължават да имат силно присъствие в ПроКредит Холдинг. През 2007 г., ПроКредит Холдинг придоби допълнително 1.45% от капитала на Банката, представляващи акциите на IPC, като делът му се увеличи до 60.58%. IPC остава акционер и продължава да има силно присъствие в ПроКредит Холдинг. През 2008 г., ПроКредит Холдинг придоби допълнително 19.71% от капитала на Банката като закупи акциите на EBRD, като делът му се увеличи до 80.29% от регистрирания капитал на Банката. Вследствие на увеличението на акционерния капитал през 2011 г. в размер на 3,621 хил. лева, делът на ПроКредит Холдинг в капитала на Банката достигна 80.90%, като Комерцбанк притежава оставащите 19.10% от капитала. През 2012 г., ПроКредит Холдинг придоби останалите 19.10% от капитала, държани до момента от Комерцбанк и стана единоличен собственик на капитала на Банката.

Банката има едно дъщерно дружество, което е изцяло притежавано от нея – ПроКредит Пропъртийз ЕАД (общо определени като „Групата“). Заедно с Банката, ПроКредит Пропъртийз ЕАД е съсобственик на централния офис на Групата на ПроКредит Банк (България) ЕАД. Банката също така е част от международна група от финансови институции, която се притежава от ПроКредит Холдинг. ПроКредит Холдинг е компанията-майка и упражнява контрол върху дейността на групата от ПроКредит банки („Групата на ПроКредит“).

Групата се управлява чрез Надзорен съвет, състоящ се от петима членове и Управителен съвет, състоящ се от четирима членове към 31 декември 2014 г., избирани за период от три години.

ПроКредит Банк е ориентирана към развитие на банка, която предлага пълен набор от услуги, като цели да бъде основна банка на обслужване за бизнес клиенти и физически лица. Бизнес клиентите, на които Банката предлага услуги, са дружества, земеделски производители и самонаети лица. Те се категоризират като много малки, малки и средни предприятия в зависимост от своя бизнес потенциал. Клиентите физически лица са редовни получатели на доход (от заплата, пенсия или др.), учащи и собственици на бизнес. Банката се стреми да придобива подробни познания за своите клиенти и да прилага индивидуален подход и стратегия за обслужване на всеки отделен клиент, които се базират на профила на клиента. Стратегически фокус на Банката са производствените дружества, земеделските производители, както и финансирането на проекти, свързани с енергийна ефективност и опазване на околната среда. Автоматизацията и увеличаване използването на услуги през високотехнологични канали на обслужване е друг фокус на ПроКредит Банк, тъй като това подобрява ефективността и предоставя повече възможности за активна комуникация с клиентите. Бизнес моделът на ПроКредит Банк доказа своята гъвкавост и устойчивост през годините на икономическия застой, като рентабилността на Банката под формата на възвращаемост на собствения капитал е една от най-високите в българската банкова система през 2013 г. и 2014 г.

2 База за изготвяне

a Съответствие с Международните стандарти за финансови отчети

Консолидираният финансов отчет на Групата е изгoten в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети ("МСФО"), както са утвърдени в Европейския съюз ("ЕС"). Финансовият отчет е изгoten на консолидирана база, в съответствие със Закона за счетоводството. Консолидираният финансов отчет е одобрен от ръководството на 30 март 2015 г. Финансовият отчет е изгoten на база историческа цена, като изключение представляват деривативните финансни инструменти, финансите активи и пасиви, определени по справедлива стойност в печалбата или загубата и финансите активи на разположение за продажба, които се отчитат по справедлива стойност. Изготвянето на финансовия отчет в съответствие с МСФО изисква използването на надеждни оценки и предположения, които влияят върху стойностите на балансовите активи и пасиви и оповестяването на задбалансови активи и пасиви, както и приходите и разходите към датата на финансовия отчет. Ръководството следва да направи определени преценки в процеса на прилагане на счетоводните политики на Групата. Областите, включващи висока степен на преценка, както и сферите, в които предположенията и оценките са значителни за финансовите отчети, са оповестени в прил. 2г. Финансовият отчет е представен в български лева, което е и функционалната валута на Групата.

б База на оценка

Консолидираният финансов отчет е изгoten на база амортизирана стойност, освен ако МСФО не изискват представяне по справедлива стойност. Финансови инструменти, които тукъшо се оценяват по справедлива стойност за счетоводни цели, включват тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, както и тези, класифицирани като на разположение за продажба. В счетоводните политики, представени по-долу, са включени детайли относно прилаганите методи за оценка.

в Консолидация

Консолидираният финансов отчет включва финансите отчети на ПроКредит Банк (България) ЕАД и дъщерните и дружества към 31 декември 2013 г. Дъщерни дружества са тези дружества, които се контролират от Групата т.е., в които Групата определя финансовата и оперативна политика. Всички дъщерни дружества са изцяло консолидирани. Дъщерните дружества се консолидират от датата, на която контролът се прехвърля на Групата. В края на 2013 г. групата има две изцяло притежавани дъщерни дружества – ПроЛийз (България) ЕАД и ПроКредит Пропъртийз ЕАД. На 9 декември 2014 ПроЛийз се вля в Банката и към края на 2014 г. групата притежава едно дъщерно дружество – ПроКредит Пропъртийз ЕАД. Вътрешнофирмените операции, салда и нереализирани печалби и загуби от операции между Банката и дъщерните дружества са елиминирани. При необходимост счетоводната политика на дъщерното дружество се променя с цел да се постигне съответствие с политиката, приета от Групата. За придобивания на дъщерни дружества се прилага методът на придобиването. Репутацията представлява разликата между цената на придобиване над дела на Групата и нетната справедлива стойност на разграничимите активи, пасиви и условни задължения на придобивания. Когато разликата е отрицателна (отрицателна репутация), тя се признава директно в печалбата или загубата.

2 База за изготвяне (продължение)

г Прилагане на приблизителни оценки и преценки

Групата прави приблизителни оценки и предположения, които влияят на отчетените стойности на активите и пасивите в съответствие с МСФО. Оценките и предположенията се определят систематично и се базират на историческия опит и други фактори, които включват и очакванията за бъдещи събития, които се приемат за вероятни при определени обстоятелства.

Загуби от обезценка на кредити и други вземания

Групата оценява своя кредитен портфейл поне веднъж месечно, за да определи наличието на обезценка. При определяне на това дали загубата от обезценка трябва да се отрази в отчета за доходите, Групата прави преценка дали са налице обективни доказателства, че съществува оценимо намаление на бъдещите парични потоци, които произтичат от портфейл от кредити, преди намалението да бъде идентифицирано с конкретен кредит от този портфейл. Подобни обективни доказателства включват данни, че платежоспособността на кредитополучателите от определена група се е влошила или, че е налице връзка между условията в националната или местната икономика с неизпълнението на задължения в група от кредитополучатели. Ръководството, при планиране на бъдещите парични потоци, използва оценки, които са основани на историческите загуби, които са свързани с активи, чиито характеристики за кредитен риск са сходни с тези, които са включени в портфейла. Методологията и предположенията, които се използват за оценка, както на размера, така и на периода на бъдещите парични потоци, подлежат на регулярен преглед, за да се редуцира всяка разлика между оценката на загубата и реално претърпяната загуба.

д Нови и изменени стандарти приети от групата

Следните стандарти са приети от групата за първи път за финансовата година, започваща на или след 1 януари 2014 г.

Изменение на МСС 32, "Финансови инструменти: Представяне" за нетиране на финансовите активи и пасиви. Това изменение пояснява, че правото на нетиране не трябва да зависи от бъдещо събитие. Също така, нетирането трябва да бъде юридически приложимо за всички контрагенти в нормалния ход на бизнес дейността, както и в случай на неизпълнение на правно задължение, несъстоятелност или фалит. Изменението също така разглежда механизмите за уреждане. Изменението не оказа значителен ефект върху финансовите отчети на групата.

Изменения на МСС 36 "Обезценка на активи", по отношение оповестяванията на възстановимата стойност на нефинансови активи. Това изменение премахва определени оповестявания на възстановимата стойност на единиците генериращи парични потоци, които бяха включени в МСС 36 с издаването на МСФО 13. Изменението не оказа значителен ефект върху финансовите отчети на групата.

Изменение на МСС 39, "Финансови инструменти: признаване и оценяване" за новация на деривати и продължаването на отчитане на хеджирането. Това изменение се отнася до законодателни промени при извънборсови деривативи и установяването на централизирани контрагенти. Съгласно МСС 39 новация на деривати към централизирани контрагенти ще доведе до прекратяване на отчитане на хеджирането. Изменението предоставя освобождаване от изискването за преустановяване отчитането на хеджирането, когато новация на хеджиращ инструмент отговаря на определени критерии. Банката приложи изменението и като резултат то няма значително въздействие върху финансовите отчети на групата.

2 База за изготвяне (продължение)

д Нови и изменени стандарти приети от групата (продължение)

МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“ се основава на вече съществуващите принципи като идентифицира на понятието за контрол като определящ фактор за това дали едно предприятие трябва да бъде включено в консолидираните финансови отчети на предприятието-майка. Стандартът дава допълнителни насоки за определянето на контрол, когато е това е трудно да се прецени. Стандартът няма значителен ефект върху финансовите отчети на групата.

МСФО 11 „Съвместни дейности“ се фокусира върху правата и задълженията на страните по съвместната дейност, а не неговата правна форма. Има два типа съвместни дейности: съвместни операции и съвместни предприятия. Съвместни операции възникват, когато инвеститорите имат права върху активите и задължения за пасивите на съвместната дейност. Участниците в съвместната операция отчитат техния дял в активите, пасивите, приходите и разходите. Съвместни предприятия възникват, когато инвеститорите имат права върху нетните активи на съвместната дейност; съвместните предприятия се отчитат по метода на собствения капитал. Пропорционално консолидиране на съвместни предприятия вече не е разрешено. Стандартът няма значителен ефект върху финансовите отчети на групата.

МСФО 12 "Оповестяване на дялови участия в други предприятия", включва изискванията за оповестяване на всички форми на дялово участие в други предприятия, включително съвместни дейности, асоциирани предприятия, структурирани предприятия и други задбалансови инвестиции. Стандартът няма значителен ефект върху финансовите отчети на групата.

КРМСФО 21, "Налози", определя счетоводното третиране на задължение за плащане на налози в случай, че задължението е в обхвата на МСС 37 "Провизии". Разяснението разглежда, какво може да бъде задължаващото събитие, което поражда задължението за плащане на налог и кога то трябва да бъде признато. Разяснението беше одобрено за използване в ЕС на 13 юни 2014 г.

Други стандарти, изменения и тълкувания, които са в сила за финансовата година, започваща на 1 януари 2014 не са от съществено значение за групата.

е Нови стандарти и тълкувания, които все още не са приети

Редица нови стандарти и изменения на стандарти и тълкувания са в сила за годишни периоди, започващи след 1 януари 2014 г. и не са приложени при изготвянето на този финансов отчет. Очаква се тези нови стандарти и изменения да нямат значителен ефект върху финансовите отчети на групата, с изключение на изброените по-долу:

2 База за изготвяне (продължение)

д Нови и изменени стандарти приети от групата (продължение)

МСФО 9 "Финансови инструменти" се отнася до класифицирането, оценката и признаването на финансови активи и финансови пасиви. Пълната версия на МСФО 9 беше издадена през юли 2014 г. Той заменя указанията, изложени в МСС 39, което се отнася до класификацията и оценката на финансови инструменти. МСФО 9 запазва, но опростява смесения модел на оценяване и създава три основни категории за оценка на финансови активи: по амортизирана стойност, справедлива стойност през друг всеобхватен доход и по справедлива стойност през отчета за дохода. Основата на класификацията зависи от бизнес модела на предприятието и на характеристиките на договорените парични потоци на финансовия актив. Изисква се инвестициите в капиталови инструменти да бъдат оценени по справедлива стойност през печалба или загуба или неотменяемо да изберат в началото при първоначално признаване да представят промените в справедливата стойност в друг всеобхватен доход без да минават през отчета за дохода впоследствие. Въвежда се нов модел на очакваните кредитни загуби, който замества модела на възникналите загуби от обезценка, използван в МСС 39. При финансовите пасиви, няма промени в класификацията и оценката, с изключение на признаването на промените в собствения кредитен рисков в друг всеобхватен доход, за пасиви, отчитани по справедлива стойност чрез печалба или загуба. МСФО 9 облекчава изискванията за ефективността на хеджирането, като премахва стриктните тестовете за ефективност на хеджирането. Изисква се да има икономическа зависимост между хеджираната позиция и хеджиращия инструмент както и "съотношението на хеджирането" да бъде същото като това, което ръководството използва за целите на управление на риска. Подробна документация все още се изисква, но е различна от тази, която в момента се очаква да се изготвя съгласно МСС 39. Стандартът е в сила за отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г. Той все още не е одобрен за използване в ЕС и по-ранно приложение не е позволено в ЕС. Все още предстои на групата да оцени цялостното въздействие на МСФО 9.

МСФО 15, "Приходи от договори с клиенти" се занимава с признаване на приходите и установява принципите за отчитане на полезна информация за потребителите на финансови отчети, относно характера, размера, графика и несигурността на приходите и паричните потоци, произтичащи от договори на дружеството с клиенти. Приходите се признават, когато клиент получава контрол над стока или услуга, и по този начин има възможността да определя използването и да получава ползи от стоката или услугата. Стандартът заменя МСС 18 "Приходи" и МСС 11 "Договори за строителство" и свързаните с тях тълкувания. Стандартът е в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017 г., но все още не е одобрен за използване в ЕС и по-ранно приложение не е позволено в ЕС. Групата оценява въздействието на МСФО 15.

Няма други МСФО или КРМСФО тълкувания, които все още не са в сила, за които би се очаквало да имат съществено влияние върху групата.

3 Счетоводна политика

a Операции в чуждестранна валута

(а) Функционална валута и валута на представяне

Позициите, които участват във финансовия отчет, са измерени като се използва валутата на основната икономическа среда, в която Групата извършва своята дейност („функционална валута“). Финансовият отчет е представен в български лева, което е функционалната валута и валута на представяне на Групата. Всички суми, посочени във финансовите отчети са представени в хиляди български лева, освен ако изрично не е посочено друго.

(б) Операции и салда

Сделките в чуждестранна валута се осчетоводяват по официалния валутен курс в деня на операциите. Печалбите и загубите, получени в резултат на сделки в чуждестранна валута и от преоценка на монетарни финансови активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отразяват в отчета за доходите (доход от търговски операции).

Парични позиции, които са деноминирани в чужда валута, се осчетоводяват по последния актуален валутен курс към отчетната дата. При промяна в справедливата стойност на парични активи в чужда валута, които са класифицирани като на разположение за продажба, се определят отделно разликите, които произлизат от разлики във валутните курсове и от справедливата стойността на актива. Промените, които са резултат от промяна във валутните курсове, се отразяват в отчета за доходите, докато промените в справедливата стойност се посочва в собствения капитал.

Непаричните активи, оценявани по историческа цена, които са деноминирани в чужда валута, се оценяват по обменния курс, който е приложим към датата на първоначалното признаване.

Към 31 декември 2014 г., монетарните финансови активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, са оценени в български лева по официалния курс на Българска народна банка (БНБ): 1.95583 лева за 1 евро и 1.60841 лева за 1 щ.д. (2013 г.: 1.95583 лева за 1 евро и 1.41902 за 1 щ.д.). През 1997 г. в България със закон бе въведен валутен борд. Националната валута е фиксирана към еврото при курс 1.95583 лева за 1 евро.

6 Компенсиране на финансови активи и пасиви

Финансовите активи и пасиви се компенсират и нетната стойност се отчита в отчета за финансово състояние, само в случай че има законно основание за подобно компенсиране на признатите стойности, както и намерението те да бъдат уредени при настъпване на падежа им на нетна основа или реализирането на активите и уреждането на пасивите да бъдат извършени едновременно.

в Признаване на приходи от лихви и разходи за лихви

Приходите от лихви и разходите за лихви се признават текущо в отчета за доходите в позициите „Приходи от лихви“ и „Разходи за лихви“ за всички лихвоносни активи и пасиви по метода на ефективния лихвен процент с изключение на тези, класифицирани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Приходите от лихви и разходите за лихви се признават в отчета за доходите за периода, през който възникват.

3 Счетоводна политика (продължение)

в Признаване на приходи от лихви и разходи за лихви (продължение)

Методът на ефективния лихвен процент е метод за изчисляване на амортизираната стойност на финансовия актив или на финансовия пасив, както и за разпределение на приходите от лихви и разходите за лихви през съответния период. Ефективен лихвен процент е процентът, който прави точен дисконт на очакваните бъдещи парични потоци до падежа или следващата дата на пазарна промяна на ценовите условия до балансовата сума на финансовия актив или финансовия пасив. При изчисляването на ефективния лихвен процент Групата оценява паричните потоци като взема под внимание всички договорени условия по финансовия инструмент (примерно: възможност за предсрочно погасяване), без да взема предвид бъдещи загуби по вземанията. Изчислението включва всички възнаграждения и такси, платени или получени между страните в договора, които са неделима част от ефективния лихвен процент, разходи по сделката, както и всички други премии и отстъпки.

Когато финансов актив или група от сходни финансови активи са идентифицирани като вложени в резултат на обезценка, приходите от лихви се признават като се прилага лихвения процент, който се използва за дисконтиране на бъдещите парични потоци при определяне на загубата от обезценка. В случаите на кредити и вземания, при които са налице обективни доказателства, че е реализирана загуба, начисляването на приходи от лихви се спира не по-късно от 90 дни след последното плащане. Постъпления, които са получени по отписани кредити, не се признават в позицията „Приходи от лихви“.

г Приходи и разходи от такси и комисиони

Таксите и комисионите съдържат главно такси от операции в лева и чуждестранна валута и като цяло се признават на принципа на текущо начисляване. Разходите за такси и комисиони представляват дължими от Групата такси по сделки с други банки, и се признават към датата на тяхното възникване. Приходите от такси и комисиони за обслужване на кредити, които са възникнали в Групата и са прехвърлени на други дружества, се признават през периода, за който се отнасят.

д Нетен доход от търговски операции

Нетният доход от търговски операции включва печалби, намалени със загуби, които са свързани с активи и пасиви, държани за търгуване, както и всички реализирани и потенциални ефекти, които са в резултат от: промени в справедливата стойност, лихви, дивиденти и валутно-курсови разлики.

е Нетен доход от други финансови активи, отчитани по справедлива стойност

Нетният доход от финансови инструменти, които се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, включва всички реализирани и потенциални ефекти от: промени в справедливата стойност, лихви, дивиденти и валутно-курсови разлики.

ж Финансови активи

Групата класифицира притежаваните финансови активи в следните категории: финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, кредити и вземания и финансови активи на разположение за продажба. Групата не притежава инвестиции, държани до падеж. Ръководството определя класификацията на финансовите активи при тяхното първоначално признаване.

3 Счетоводна политика (продължение)

ж Финансови активи (продължение)

(i) Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансовите активи, които попадат в тази категория, в момента на тяхното придобиване се разделят на две групи: финансови активи, държани за търгуване (например притежаваните деривати) и финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Групата не прилага хеждиране.

Финансови активи се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, когато са част от разграничим портфейл, който се управлява и оценява на база на справедлива стойност в съответствие с документирана стратегия за инвестиране и управление на риска. Месечната отчетност към ръководството по отношение на този разграничим портфейл и активите в него също се осъществява на база на справедлива стойност. Отчитаните справедливи стойности обикновено са налични пазарни цени, като по правило Групата инвестира в ценни книжа, за които са налични пазарни цени на активен пазар.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, първоначално се признават по справедлива стойност, като разходите по сделката се признават за разход в отчета за доходите. Впоследствие, те се отчитат по справедлива стойност. Приходите и разходите, които произтичат от промяна в справедливата стойност се признават в отчета за доходите за съответния период, като заедно с реализираните приходи от лихви се отчитат в позиция „Нетен доход от финансови активи, отчитани по справедлива стойност“.

Покупки и продажби на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, се признават на датата на търгуване – датата, на която Групата се ангажира, че ще закупи или продаде актива. Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата се отписват, когато правото за получаване на парични потоци е изтекло, или когато Групата е прехвърлила всички рискове и ползи, които са свързани със собствеността.

(ii) Финансови активи на разположение за продажба

Финансови активи на разположение за продажба са тези, които Групата възнамерява да притежава за неопределен период от време, които могат да бъдат продадени в резултат на ликвидна необходимост, промени в лихвените проценти, валутните курсове или цените на ценните книжа.

Финансови активи на разположение за продажба първоначално се признават по справедлива стойност, в която се включват и разходите по транзакцията. При последващото им отчитане, Групата преценява дали съществуват обективни доказателства за обезценка на финансовите активи. Печалби и загуби, които произтичат от промяната в справедливата стойност на финансови активи на разположение за продажба, се признават директно в собствения капитал като друг всеобхватен доход в позиция „преоценъчен резерв от финансови активи на разположение за продажба“ до момента, когато финансият актив е отписан или обезценен (прил. Зк относно детайли за обезценката). Към този момент натрупаната печалба или загуба, която преди това е била натрупана в позиция „преоценъчен резерв от финансови активи на разположение за продажба“, се признава в отчета за доходите. Приходите от лихви, както и резултатът от промяна във валутните курсове от финансови активи, които са класифицирани като на разположение за продажба, се признават в отчета за доходите. Приходи от дивиденти от финансови активи на разположение за продажба се признават в отчета за доходите, когато възникне правото за получаване на съответното плащане.

3 Счетоводна политика (продължение)

ж Финансови активи (продължение)

Покупки и продажби на финансови активи на разположение за продажба, се признават на датата на търгуване. Финансовите активи на разположение за продажба се отписват, когато се погаси правото за получаване на парични потоци от финансовите активи или, когато Групата е прехвърлила всички рискове и ползи, свързани със собствеността.

(iii) Кредити и вземания

Кредити и вземания са финансови активи, които не са деривати, които имат фиксираны или установими плащания, които не се търгуват на активни пазари. Кредити и вземания възникват, когато Групата предостави парични средства, стоки или услуги на съответния дълъжник, което вземане тя няма намерението да търгува.

Кредити и вземания първоначално се признават по справедлива стойност, в която се включват и разходите по транзакцията, като последващото им отчитане е по амортизирана стойност, като се прилага методът на ефективния лихвен процент. Към всяка отчетна дата, както и когато са налице доказателства за възможна обезценка, Групата оценява стойността на притежаваните кредити и вземания. В резултат, балансовата стойност може да бъде намалена посредством заделяне на обезценка (прил. Зк относно счетоводната политика за обезценка на кредити, както и прил. 4б и прил. 18). Ако размерът на обезценката се намали, то сумата на намалението се признава в отчета за доходите. Размерът на намалението не може да надвишава амортизираната стойност, която би се формирала към датата на оценката, ако не е била заделяна обезценка.

Кредити и вземания се признават в момента на реалното предоставяне на средствата по главницата на кредитополучателя. Кредити и вземания се отписват, когато се погаси правото за получаване на парични потоци от финансовите активи или, когато Групата е прехвърлила всички рискове и ползи, свързани със собствеността.

Принципи за оценка по справедлива стойност

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници на основния, или при липса на такъв, най-изгодния пазар, до който Групата има достъп към датата на оценяване. Справедливата стойност на пасив отразява ефекта от риска от неизпълнение на задължения.

Когато е приложимо, Групата използва котираната цена на активен пазар за определяне на справедливата стойност на този инструмент. Пазарът се счита за активен, когато сделките за актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че да позволява предоставяне на текуща информация за цените.

Когато липсва котирана цена на активен пазар, Групата следва да използва максимално подходящи наблюдаеми входящи данни и да свежда до минимум използването на ненаблюдаеми данни. Целта на използването на дадена техника за оценяване е да се оцени приблизително цената, по която би се осъществила обичайна сделка между пазарни участници.

3 Счетоводна политика (продължение)

ж Финансови активи (продължение)

Най-доброто свидетелство за справедлива стойност при първоначално признаване е цената на транзакцията (т.е. справедливата стойност на полученото или дадено възнаграждение). Ако Групата счита, че съществува разлика между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката, и че справедливата стойност нито е подкрепена от доказателства за котирана цена на активен пазар за идентичен актив или пасив, нито се базира на техника на оценяване, която използва единствено данни от наблюдаеми пазари, тогава финансовият инструмент първоначално се признава по справедлива стойност, коригирана с разликата между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката. При последваща оценка тази разлика се признава в печалбата или загубата по подходящ начин според живота на инструмента, но не по-късно от момента, в който е възможно да се направи оценка на актива, напълно използвайки изцяло наблюдаеми пазарни данни или когато сделката е прекратена.

Ако актив или пасив, оценяван по справедлива стойност, има цена „купува“ и цена „продава“, Групата признава активите и дългите позиции по цена „купува“ и пасивите и късите позиции по цена „продава“.

Справедливата стойност на депозит на виждане е не по-малка от сумата, дължима при поискване, дисконтирана от първоначалната дата на която депозита може да стане изискуем. Групата признава трансфери между нивата на йерархията на справедливите стойности към края на отчетния период, през който е възникнала промяната.

Грушата прилага йерархията за справедлива стойност съгласно МСФО, която категоризира в три нива използваните хипотези по отношение на методите за оценка на справедлива стойност.

Хипотези от 1-во ниво

Обявени (некоригирани) пазарни цени на активни пазари за идентични активи или пасиви, до които дружеството има достъп към датата на оценяване. Пазарът се определя като активен, ако обявените цени са достъпни и се осигурява непрекъсната информация за тях от борса, дилър, брокер, отраслова организация или регулаторна институция и на пазара се извършват обичайни сделки между равнопоставени контрагенти.

Хипотези от 2-ро ниво

Хипотезите от 2-ро ниво са тези хипотези за даден актив или пасив, различни от включените в ниво 1 обявени цени, които могат да бъдат наблюдавани пряко или косвено. Прилаганите методи за оценка се отнасят до текущата справедлива стойност на подобни инструменти и до анализ на дисконтирани парични потоци при използване на наблюдаеми пазарни промениливи.

Хипотези от 3-то ниво

Това са ненаблюдаеми хипотези за даден актив или пасив. Ако не са налични наблюдаеми пазарни стойности, се използват вътрешни лихвени проценти за целите на модела на дисконтирани парични потоци. Вътрешните лихвени проценти се определят, като се отчита цената на финансиране в зависимост от валутната и матуритетната структура, като се прилага и рискова премия. Вътрешните лихвени проценти са обект на регулярно сравнение с използваните в сделките между трети страни и са в съответствие с регулярните транзакции между пазарни участници при текущите пазарни условия към датата на оценката.

3 Счетоводна политика (продължение)

3 Споразумения за продажба и обратно изкупуване на ценни книжа

Ценните книжа, продадени по споразумения за обратно изкупуване ("репо сделки") се прекласифицират във финансовия отчет като заложени активи, когато лицето, на което са прехвърлени има правото да ги продаде или заложи като обезпечение, а наследството задължение се отчита като задължение към други банки или клиенти. Закупените ценни книжа по споразумения за обратно изкупуване ("обратни репо сделки") се представят като предоставени кредити и други вземания от банки или клиенти. Разликата между продажната и покупната цена се отчита като лихва и се начислява за срока на репо сделката на база метода на ефективния доход. Ценните книжа, предоставени на контрагенти, също се представят във финансовия отчет.

и Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквивалентни за целите на отчета за финансово състояние включват парични средства в брой и наличности по сметки в Българска народна банка („БНБ“). Паричните средства и паричните еквивалентни се отчитат по номинална стойност.

Паричните средства и паричните еквивалентни за целите на отчета за паричните потоци включват активи с оригинален мaturитет до три месеца, които са: парични средства в брой; наличности по сметки в БНБ, намалени с минималните задължителни резерви; вземания от други банки.

й Кредити и вземания

Балансите, които се отчитат в позиция „Кредити и вземания от клиенти“, включват предоставени кредити. Балансите, които се отчитат в позиция „Вземания от банки“, включват, както овърнайт и срочни депозити, така и разплащателни сметки.

Всички кредити и вземания от клиенти и банки попадат в категорията „Кредити и вземания“ и се отчитат по амортизирана стойност, като се прилага методът на ефективния лихвен процент. Амортизирането на съответните премии и дисконти се извършва за съответния период, като в отчета за доходите се отчита в позиция „Приходи от лихви“. Обезценката на кредити се признава в отделна сметка (прил. Зк).

Вземания от банки с оригинален мaturитет по-малък от три месеца за целите на отчета за паричните потоци се отчитат като парични средства и парични еквиваленти (прил. 15).

к Загуби от обезценка на кредити и вземания

(i) Обезценка на кредити и вземания

Към всяка отчетна дата Групата преценява дали са налице обективни доказателства за обезценка на финансова актив или група от финансова активи. Ако са налице обективни доказателства за настъпила обезценка на кредит или портфейл от кредити, която ще окаже влияние на бъдещите парични потоци от финансовия актив или активи, сумата на съответните загуби се признава веднага в отчета за доходите. В зависимост от размера на експозициите, подобни загуби се изчисляват или на индивидуална база, или на портфейлна основа по отношение на портфейл от кредити. Балансовата стойност на експозицията се намалява чрез използване на сметка за обезценка, като размерът на загубата се признава в отчета за доходите. Не се признават загуби, които са свързани с очаквани бъдещи събития.

3 Счетоводна политика (продължение)

к Загуби от обезценка на кредити и вземания (продължение)

a) Индивидуално оценявани експозиции

Експозиции, остатъчният размер на които надвишава 30,000 евро, се приемат за индивидуално значими. За подобни експозиции се определя дали съществуват обективни доказателства за обезценка, които включват всеки един фактор, който може да окаже влияние върху възможността на клиента да изпълни своите договорни задължения към Групата:

- Просрочие или неизпълнение на задължение за плащане на лихва или главница;
- Нарушаване на условия или изисквания по договор за кредит;
- Започване на процедура по обявяване на несъстоятелност;
- Специфична информация за дейността на клиента (напр. затруднения, свързани с паричните потоци на клиента);
- Промяна в пазара на клиента;
- Общата икономическа среда.

Размерът на клиентската експозиция, както и реализуемата стойност на съответното обезпечение също се вземат под внимание при определяне на загубата от обезценка.

Ако е налице обективно доказателство за претърпяна загуба от обезценка, сумата на тази загуба (специфична обезценка) се определя като разлика между балансовата стойност на актива и настоящата стойността на очакваните бъдещи парични потоци, свързани с актива, които се дисконтират с първоначалния ефективен лихвен процент. Ако по кредитна експозиция се прилага променлив лихвен процент, дисконтовата норма при определяне на загубата от обезценка е настоящият ефективен лихвен съгласно договора.

Изчисляването на настоящата стойност на очакваните бъдещи плащания от обезпечен финансов актив отразява и паричните потоци от реализацията на обезпечението, намалени с разходите за придобиване и продажба.

b) Експозиции, които се оценяват на портфейлна основа

Експозиции, които се оценяват на портфейлна основа

Налице са два случая, при които експозиции се оценяват на портфейлна основа:

- Индивидуално незначими експозиции, при които са налице обективни доказателства за обезценка;
- Група от експозиции, при които не са налице доказателства за обезценка, за да се покрият загуби, които са били понесени, но все още не са идентифицирани на индивидуална кредитна база.

За целите на определяне на обезценката на индивидуално незначими експозиции, същите се групират на база на сходни характеристики за кредитен риск спрямо броя дни в просрочие. Наличие на просрочие над 30 дни се приема като доказателство за обезценка. Подобна характеристика е от практическо значение при определяне на бъдещите парични потоци от дефинираните групи от активи, които потоци се базират на историческите загуби, произтичащи от експозиции със сходни характеристики.

Определянето тук на портфейлна основа на индивидуално незначими обезценени кредити (обща обезценка) и на необезценени кредити (портфейлна обезценка) е базирано на количествен анализ на историческите равнища на неизпълнение за портфели от кредити със сходни характеристики.

3 Счетоводна политика (продължение)

к Загуби от обезценка на кредити и вземания (продължение)

Бъдещите парични потоци от група от финансови активи, които са оценяват на портфейлна основа за обезценка, се определят на база на договорените парични потоци от активите и историческите загуби за активи със характеристики за кредитен рисков, сходни с тези на активите в групата. Историческите данни за загуби се променят така, че да се отразят текущите условия, които не са оказвали влияние през периода, когато са получени данните, както и за да се отстрани всички условия, които са съществували през предишните периоди, но не са налице през настоящия период. Методологията и предположенията, които се прилагат при определяне на бъдещите парични потоци, са обект на редовен преглед от страна на Групата с цел да се редуцират всякакви различия между определените загуби и тези, които реално са реализирани.

В случаите, когато Групата определи, че по отношение на индивидуално оценен финансов актив (независимо дали е индивидуално значим или не) не са налице обективни доказателства за обезценка, активът се включва в група от финансови активи със сходни характеристики за кредитен рисков, които са оценяват на портфейлна основа (обезценка за кредити, оценявани на портфейлна основа).

(ii) Възстановяване на загуби от обезценка

Когато през следващ отчетен период размерът на загубата от обезценка се намали и намалението обективно може да се свърже със събитие, което е настъпило след признаване на загубата от обезценка, признатата загуба от обезценка се редуцира чрез операция по сметката за заделената загуба от обезценка. Сумата на намалението се признава в отчета за доходите.

(iii) Отписване на кредити и вземания

Когато експозиция е определена като несъбирама, то тя се отписва за сметка на начислената обезценка. Подобни експозиции се отписват след извършване на всички необходими процедури и след определяне на размера на загубата. Възстановени суми, отписани преди това, се признават за приход чрез намаляване на натрупаните обезценки за годината.

(iv) Преструктурирани кредитни експозиции

Преструктурирани кредитни експозиции, които при други обстоятелства биха били в неизпълнение или обезценени и които са индивидуално значими, се провизират на индивидуална база. Сумата на обезценката се определя като разлика между балансовата стойност на преструктурирания кредит и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, които са определени при прилагане на оригиналния ефективен лихвен процент. Преструктурирани кредитни експозиции, които при други обстоятелства биха били в неизпълнение или обезценени и които са индивидуално незначими, се провизират на портфейлна основа.

(v) Иззети активи

Нефинансови активи, които са придобити за сметка на кредити като част от процеса за изпълнение, се отчитат в позицията „Други активи“. Придобитият актив се заприхождава по по-ниската от справедливата стойност, намалена с разходите за продажба и балансовата стойност на кредита към датата на изземване. Активите, държани за продажба, не се амортизиран. Всяка последваща обезценка на иззет актив до неговата справедлива стойност, намалена с разходите за продажба, се признава в отчета за доходите в позиция „Други приходи от дейността“. Всяко последващо увеличение на справедливата стойност, намалена с разходите за продажба, до размера на преди това направената обезценка, също се признава в „Други приходи от дейността“ заедно с всякакви реализирани печалби или загуби от отписването на актива.

3 Счетоводна политика (продължение)

л Деривативни финансови инструменти

Дериватите първоначално се признават по справедливата стойност на предоставения еквивалент (при на придобиване на финансова активи) или получения еквивалент (при поемане на финансов пасив). В последствие се преоцениват по тяхната справедлива стойност. Когато е възможно, справедливата стойност се получава от обявени цени на активни пазари, включително извършени сделки, както и посредством методи на оценка, които включват модели за дисконтиране на парични потоци и модели за оценяване на опции. Деривати с положителна справедлива стойност към отчетната дата се отчитат като финансова активи в позиция „Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата“. Деривати с отрицателна справедлива стойност се отчитат като финансова пасиви в позиция „Други пасиви“.

м Дълготрайни активи

Дълготрайните активи се представят по историческа цена, намалена с начислената амортизация. В историческата цена са включени всички разходи, които могат да бъдат директно свързани с придобиването на актива. Съставни части на един актив се признават отделно, ако те имат различен полезен живот или предоставят различни по характер ползи на предприятието.

Разходи, които са направени след придобиване на актива, се прибавят към балансовата му стойност или се признават като отделен актив, само когато подобни разходи могат да се оценят надеждно и когато има вероятност от тях да произтекат бъдещи икономически ползи. Всички останали разходи за ремонт и поддръжка се включват в отчета за доходите при тяхното възникване.

Амортизацията се начислява по линейния метод, като намалява стойността на всеки актив до неговата остатъчна стойност за периода на полезния му живот. Методите на амортизация, полезния живот и остатъчните стойности на дълготрайните материални и нематериални активи се преразглеждат към всяка отчетна дата и се коригират, ако е подходящо. Земята не се амортизира. Полезният живот на дълготрайните материални и нематериални активи, е, както следва:

Дълготрайни материални активи

Сгради	40 years
Обзавеждане	10 years
Подобрения на наети сгради	10 years
Компютри	5 years
Превозни средства	5 years
Други дълготрайни материални активи	7 years

Дълготрайни нематериални активи

Лицензи	7 years
Софтуер	5 years

Периодично се прави преглед на дълготрайните активи за обезценка, както и когато определени събития или обстоятелства предполагат, че има намаление във възстановимата стойност на актива. Когато балансовата стойност на актива превишава възстановимата му стойност, активът се обезценява до размера на възстановимата му стойност, която представлява по-голямата от справедливата стойност на актива, намалена с разходите за продажбата и балансовата стойност на актива.

Приходите и разходите при отписване на актив се определят при сравняване на постъпленията с балансовата стойност. Отразяват се в отчета за доходите.

3 Счетоводна политика (продължение)

н Данъчно облагане

Данъчното облагане, отразено във финансовия отчет, е в съответствие с действащото българско законодателство. Текущият данък за отчетния период се изчислява на база годишната облагаема печалба въз основа на данъчните ставки, валидни към датата на изготвяне на отчета. Разходите за данъци, различни от данък върху печалбата, се отчитат като други разходи за дейността.

Отсроченият данък върху печалбата се отчита по метода на балансовите пасиви за всички възникнали временни разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната балансова стойност за целите на финансовата отчетност. Към момента нормативно определената данъчна ставка се използва при определяне размера на отсрочения данък върху печалбата.

Дължимият данък върху печалбата, определен съгласно приложимия данъчен закон в България, се признава като разход в периода, в който е възникната печалбата.

Данъчните ефекти от съществуващи към отчетната дата загуби се пренасят за бъдещ период и се признават като актив, когато се очакват бъдещи печалби, които да покрият тези загуби.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се компенсират, ако съществува правно основание текущите данъчни активи да се компенсират с текущи данъчни пасиви и те са свързани с начисляване на текущи данъци към една и съща данъчна администрация на данъчно задължените лица.

о Привлечени средства от банки, клиенти и институции

Привлечени средства от банки, клиенти и институции първоначално се признават по справедлива стойност на получение еквивалент, намалена с транзакционните разходи. Впоследствие те се отчитат по амортизирана стойност и всяка разлика между нетните постъпления и остатъчната стойност се отразява в отчета за доходите за периода на използването им по метода на ефективния лихвен процент. Всички финансови задължения се отписват, в момента на тяхното погасяване – когато са платени, отменени или загубили валидност.

п Подчинен срочен дълг и капиталови (хиbridни) инструменти

Подчиненият срочен дълг и капиталовите (хибридни) инструменти включват предимно задължения към акционери, които в случай на неплатежоспособност или ликвидация на Групата не се изплащат преди пълното удовлетворяване на всички останали кредитори. При подчинения срочен дълг има фиксиран погасителен план, докато при капиталовите (хибридни) инструменти не съществува задължение за изплащане. Първоначално подчиненият срочен дълг и капиталовите (хибридни) инструменти се признават по цена на придобиване, като последващата им оценка е по амортизирана стойност. Премиите и дисконтите се признават за съответния период в отчета за доходите в позиция „Нетен доход от лихви“. Подчиненият срочен дълг и капиталови (хибридни) инструменти се отчитат като пасиви в отчета за финансово състояние на Групата, но са част от капиталовата й база за целите на изчисляване на капиталовата адекватност (прил. 25 и 26).

3 Счетоводна политика (продължение)

p Провизии

Провизии се признават, ако са налице следните условия:

- i. съществуват настоящи правни или конструктивни задължения за Групата, възникнали в резултат на минали събития,
- ii. вероятно е възникването на изходящи парични потоци с цел уреждане на задълженията и
- iii. размерът на задълженията може да бъде надеждно оценен.

Когато са налице повече от едно сходни задължения, вероятността за възникване на изходящи парични потоци с цел тяхното уреждане се определя на база класа от задължения като цяло.

Стойността на провизиите се определя като настояща стойност на бъдещите разходи, когато е известен моментът на настъпване на изходящия паричен поток и когато това ще се реализира след не по-малко(повече) от една година. Промените в справедливата стойност на задължението с течение на времето се признават като разход за лихви.

Условните задължения са потенциални задължения, които са в резултат на минали събития. Тъй като възникването на подобни задължения зависи от събития, които не се намират изцяло под контрол на Групата, те не се отчитат във финансовите отчети, а се показват като задбалансови позиции, освен ако вероятността за уреждане е малка.

Правото на платен годишен отпуск се признава при неговото възникване. Провизия се признава на база изчисления годишен отпуск в резултат на труда, положен от служителите към датата на изготвяне на финансовия отчет.

c Договори за финансови гаранции

Договорите за финансови гаранции са договори, които изискват страната, издала гаранцията, да извърши плащане на определена сума на бенефициента по гаранцията, в резултат на това, че определен дължник не е изпълнил задълженията си по определен дългов инструмент. Подобни финансови гаранции се предоставят на банки, финансови институции и други дружества от името на клиента, за да се обезпечат вземания под формата на кредити, овърдрафти и други.

Финансовите гаранции първоначално се признават по справедлива стойност на датата на издаване на гаранцията. Последващата оценка на задълженията на Групата по такива гаранции се прави по по-високата от двете стойности: първоначалната оценка, намалена с неамортизирания приход от комисиони, който се признава по линейния метод за срока на гаранцията в отчета за доходите и най-добрата оценка на разходите, които са необходими да се уреди всяко едно финансово задължение, което възниква към датата на отчета. Тези оценки се основават на опита от подобни сделки, историческите загуби, както и на преценката на ръководството.

Нарастване на задължение, което е свързано с гаранция, се отчита като разход за дейността в отчета за доходите.

t Доходи на персонала

(i) Планове с дефинирани вноски

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който Групата плаща вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на Групата да превежда вноски по плановете за дефинирани вноски, се признават в печалби и загуби за периода, през който служителите са извършили съответните услуги.

3 Счетоводна политика (продължение)

т Доходи на персонала (продължение)

(ii) Планове с дефинирани доходи

План с дефинирани доходи е план за доходи след напускане, различен от план с дефинирани вноски. Нетното задължение на Групата за планове с дефинирани доходи се изчислява като се прогнозира сумата на бъдещите доходи, които служителите са придобили в замяна на своите услуги в текущия и предходни периоди; и този доход се дисконтира, за да се определи неговата настояща стойност.

Групата има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионират в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на Труда (КТ) в България. Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две месечни брутни работни заплати. В случай, че работникът или служителят има натрупан стаж от 10 и повече години в Групата към датата на пенсиониране, обезщетението е в размер на шест месечни брутни работни заплати. Към датата на финансовия отчет ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всички служители на база на доклад, изгoten от акционер чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици. Групата признава всички акционерски печалби и загуби възникващи от плана за дефинирани доходи като разходи за персонала / друг всеобхватен доход.

(iii) Доходи при прекратяване на трудово правоотношение

Доходи при прекратяване на трудово правоотношение се признават като разход, когато Групата се е ангажирала ясно, без реална възможност за отказ, с официален подобрен план, с който или да прекрати работни отношения преди нормалната дата на пенсиониране, или да предостави обезщетения при прекратяване, в резултат на предложение, направено за насърчаване на доброволното напускане. Доходи при прекратяване на трудово правоотношение за доброволно напускане са признати като разход, ако Групата е отправила официално предложение за доброволно прекратяване на трудово правоотношение, и е вероятно, че офертата ще бъде приета, а броят на приелите може да се оцени надеждно. Ако обезщетения се дължат за повече от 12 месеца след края на отчетния период, те се дисконтират до тяхната настояща стойност.

у Бизнес комбинации под общ контрол

Бизнес комбинации за дружества под общ контрол се отчитат чрез използване метода на историческата стойност. При този метод Банката заприходява активите и пасивите на придобиваното дружество според балансовите стойности, които са налични в консолидираните финансови отчети на компанията майка, която упражнява общ контрол. Тези стойности включват всяка възможна репутация, която е призната в консолидираните финансови отчети по отношение на придобиваното дружество. Резултатите на придобиваното дружество се включват проспективно във финансовите отчети на Банката от датата, на която е осъществена бизнес комбинацията. Съответстващите позиции за предходната година не се преизчисляват. Елиминират се между-группови баланси и нереализирани печалби или загуби по транзакции с придобиваното дружество. Всяка разлика, която се получава между предоставеното възнаграждение и балансовите стойности на придобиваното дружество, се отчитат в неразпределената печалба в собствения капитал.

4 Управление на риска

a Стратегия при използване на финансови инструменти

По своята същност дейността на Групата е свързана основно с използването на финансови инструменти. Групата приема депозити на клиенти, като се стреми да печели над средните лихвени маржове чрез инвестиране на тези парични средства във висококачествени активи. Групата се стреми да повиши лихвените маржове над средните, след приспадане на загубата от обезценка, чрез отпускане на кредити на бизнес клиенти с добра платежоспособност. Експозициите към клиенти включват не само отпуснати кредити, но и издадени гаранции и други поети от Групата ангажименти.

Ръководството определя лимити на ниво експозиция, както за тези, които възникват за един ден, така и за експозиции, които се уреждат в деня на сключването им или овърнайт депозити.

б Кредитен рисък

Групата е изложена на кредитен рисък, което представлява невъзможността на насрещната страна по сделката да изплати в срок дължимите суми в пълен размер. Групата структурира нивата на поемания от нея кредитен рисък, чрез определяне на лимити за приемлив рисък по отношение на един кредитополучател или група кредитополучатели, както и по географски региони и отрасли на икономиката. Този тип рискове се оценяват периодично и подлежат на преразглеждане веднъж годишно или по-често. Лимитите за кредитен рисък по продукти и отрасли на икономиката се одобряват от Управлятелен съвет. Експозицията към всеки един кредитополучател, включително банки, се ограничава допълнително чрез подлимити, които обхващат балансови и задбалансови експозиции, както и дневни лимити, които засягат търговските операции. Съответствието между възникналите експозиции и съществуващите лимити се контролира на дневна база. Експозицията към кредитен рисък се контролира посредством извършването на редовен анализ на способността на настоящите и потенциални кредитополучатели да посрещнат своите плащания по лихви и главници, като установените лимити се променят, когато това е необходимо. Експозицията към кредитен рисък се контролира отчасти и чрез договаряне на обезпечения и приемане на фирмени и персонални гаранции.

Управлението на кредитния рисък е съставна част от кредитния процес. Управлятелният съвет на Групата в сътрудничество с отделите, ангажирани с кредитен рисък, е определил специфични лимити за одобряване на кредитни сделки на кредитни анализатори и управители на клонове, които са базирани на техния опит и знания. След своето отпускане всички кредитни експозиции са обект на периодичен мониторинг, чрез който се установява дали съществуват обективни доказателства за обезценка. При наличието на подобни доказателства се предприемат най-подходящите мерки, както за Групата, така и за клиента, за да се уреди вземането.

Кредитните операции на Групата са фокусирани към много малките, малките и средните предприятия, като служителите, които са ангажирани в кредитния процес притежават съответните специфични умения. Групата е развила специална система за обучение, която се прилага регулярно и която позволява на служителите, особено на кредитните анализатори, да бъдат интегрална част от цялостния процес по управление на кредитния рисък.

4 Управление на риска (продължение)

6 Кредитен риск (продължение)

За целите на начисляването на обезценка, кредитните експозиции на клиенти се считат за индивидуално значими, ако остатъчният им размер е над определен размер. Всички експозиции с остатъчен размер над 30,000 евро се оценяват индивидуално за обезценка. За подобни експозиции се определя дали са налице обективни доказателства за обезценка, което означава всеки един фактор, който може да повлияе на възможността на клиента да изпълни своите договорни задължения към Групата. Сумата на загубата от обезценка (специфична обезценка) се определя като разлика между балансовата стойност на актива и настоящата стойността на очакваните бъдещи парични потоци, свързани с актива, които се дисконтират с първоначалния ефективен лихвен процент, като под внимание се вземат и паричните потоци от потенциална реализация на обезпечението, намалени с разходите за придобиване и продажба.

Кредитният риск от клиентски експозиции се определя като риск от загуби в резултат на възможно неизпълнение на договорните задължения за плащане по определена клиентска кредитна експозиция. Управлението на кредитния риск от неизпълнение, който произтича от клиентските кредитни експозиции, се базира на цялостно прилагане на принципите за кредитиране, които спазва групата:

- Интензивен анализ на кредитоспособността на клиентите;
- Внимателно документиране на оценката на кредитния риск, така че извършеният анализ да бъде разбираем от трети страни;
- Строго избягване на свръхзадлъжняване на клиентите на Групата;
- Изграждане на лични и дълготрайни отношения с клиента и поддържане на постоянен контакт;
- Стриктен мониторинг на изплащането на кредита;
- Прилагане на активно управление на просрочията;
- Прилагане на стриктно изземване на обезпечението в случай на неизпълнение;
- Инвестиране в добре подготвен и високо мотивиран персонал;
- Прилагане на прецизно изграден и добре документиран процес;

Строго прилагане на принципа на „четирите очи”.

При определяне на обезценката за индивидуално незначими експозиции, те се групират на базата на сходни характеристики относно кредитния риск – например дните, в които са в просрочие. Просрочие над 30 дни се смята за признак за обезценка. Този признак е релевантен при определяне на бъдещите парични потоци за така определените групи от активи, базирано на историческия опит от загуби от кредити, които имат сходни характеристики..

Групата извършва ежедневен мониторинг на качеството на кредитния портфейл. Показателят за качество на кредитния портфейл е портфейлът под риск. Групата определя портфейла под риск като всички експозиции, които са с повече от една вноска в просрочие или са с повече от 30 дни в просрочие. Групата използва този показател тъй като по-голямата част от нейните кредити се погасяват с ануитети и имат месечно погасяване на главница и лихва. Изключения представляват сезонни земеделски и инвестиционни кредити, които могат да имат гратисен период. Групата не приспада стойност на обезпечение и не прилага други методи за редуциране на експозицията при определяне на портфейла под риск. Стойността на портфейла под риск за кредитния портфейл, управляван от Групата, към 31 декември 2014 г. е 3.7%.

4 Управление на риска (продължение)

6 Кредитен риск (продължение)

Преструктурираните кредитни експозиции се третират съгласно текущото им състояние. Преструктуриране се налага, когато клиентът изпитва проблеми, свързани с неговото финансово състояние. При преструктуриране на кредит се правят промени в параметрите на договора за кредит, като в противен случай тези кредити биха били обезценени или в просрочие.

Експозиция към кредитен риск

Експозицията към кредитен риск може да бъде обобщена в следните групи:

- (1) Обезценени експозиции, които се оценяват портфейлно (с остатъчен размер до 30,000 евро) – за тези експозиции съществува обективно доказателство, че качеството им е влошено. Загубите от обезценка за подобни експозиции се определят в зависимост от дните в просрочие по тях.
- (2) Обезценени експозиции, които се оценяват индивидуално (с остатъчен размер над 30,000 евро) – за тези експозиции съществува обективно доказателство, че качеството им е влошено. Загубата от обезценка за тези експозиции се определя след извършване на индивидуален преглед по отношение на очакваните бъдещи парични потоци, които са свързани със съответната експозиция, дисконтирани чрез прилагане на ефективния лихвен процент при определяне на настоящата стойност на бъдещите парични потоци.
- (3) Редовни експозиции – те включват и преструктурирани вземания, при които първоначалните условия на споразумението са изменени чрез даване на отстъпки от страна на Групата към дължника, което е предизвикано от влошаване на финансовото му състояние, които отстъпки не биха били предоставени при други обстоятелства. След като се преструктурира, кредитната експозиция се може да бъде върната към редовна (непреструктурирана) само, ако са изпълнени следните условия:
  - a. клиентът е платил лихва и главница при последните шест последователни вноски, но не по-малко от период за шест месеца
  - b. нито едно плащане не е било в просрочие над 30 дни, и
  - c. кредитната експозиция не показва признания за обезценка.

Обезценката, за портфейлно оценявани експозиции, които не са обезценени, се базира на количествен анализ на историческите равнища на неизпълнение за портфейли от кредити със сходни характеристики. Получените норми на неизпълнение се прилагат към портфейлно оценяваните експозиции.

4 Управление на риска (продължение)

6 Кредитен риск (продължение)

Кредити и вземания от клиенти	Бизнес клиенти 2014	Физичес- ки лица 2014	Бизнес клиенти 2013	Физичес- ки лица 2013
Обезценени експозиции, които се оценяват на портфейлна основа (с остатъчен размер до 30,000 евро)				
31-90 дни в просрочие	2,312	74	3,000	90
91-180 дни в просрочие	984	53	1,440	46
над 180 дни в просрочие	1,473	1	1,742	49
Обезценка	(3,026)	(70)	(4,880)	(132)
Балансова стойност	1,743	58	1,302	53
Обезценени експозиции, които се оценяват индивидуално (с остатъчен размер над 30,000 евро)				
до 30 дни в просрочие	42,276	144	57,451	148
31-90 дни в просрочие	3,408	-	2,126	-
91-180 дни в просрочие	4,783	191	1,759	-
над 180 дни в просрочие	28,330	67	31,953	76
Обезценка	(18,902)	(103)	(17,971)	(37)
Балансова стойност	59,895	299	75,318	187
Редовни експозиции, които се оценяват на портфейлна основа (с остатъчен размер до 30,000 евро)				
Отчетна стойност	123,947	20,354	183,348	19,417
Обезценка на портфейлно оценявани експозиции	(2,429)	(279)	(3,775)	(260)
Балансова стойност	121,518	20,075	179,573	19,157
Включително преструктурирани	7,470	135	11,361	114
Редовни експозиции, които се оценяват на портфейлна основа (с остатъчен размер над 30,000 евро)				
Отчетна стойност	777,641	19,065	733,216	20,566
Обезценка на портфейлно оценявани експозиции	(11,256)	(274)	(9,625)	(250)
Балансова стойност	766,385	18,791	723,591	20,316
Включително преструктурирани	3,286	-	4,808	-
Общо балансова стойност на кредити	949,541	39,223	979,784	39,713

4 Управление на риска (продължение)

6 Кредитен риск (продължение)

Кредитите на бизнес клиенти включват експозиции за стопански цели (инвестиционни или за оборотни средства), които са отпуснати на много малки, малки и средни предприятия и на предприемачи. Бизнес кредитите включват и земеделски кредити, бизнес овърдрафти и револвиращи кредити. Кредитите на клиентите физически лица включват потребителски и жилищни кредити, потребителски овърдрафти и вземания по кредитни карти, а също така и кредити на собственици на бизнес.

Обезпечение

Групата прилага различни инструменти, включително приемане на материално обезпечение и гаранции, чрез които се намалява рисъкът, свързан с отделните сделки във връзка с кредитите и други вземания от клиенти. Най-често приеманите обезпечения са ипотека на недвижимо имущество и залог на движими вещи като превозни средства, стоки и машини. Вземания, които произтичат от други финансови активи, по правило не се обезпечават, като изключение представляват вземанията от банки, когато се приемат ценни книжа като част от операции по обратни репо сделки. Табличата, която е представена по-долу, показва разпределението на кредитите и вземанията от клиенти според вида на обезпечението:

	2014	2013
Ипотеки	669,075	692,414
Парични средства и еквиваленти	23,600	27,297
Банкова гаранция	2,591	3,451
Други видове обезпечение	<hr/> 293,498	<hr/> 296,335
Общо нетни кредити и вземания от клиенти	<hr/> 988,764	<hr/> 1,019,497

За обезценените кредити, Групата обикновено извършва оценки на обезпеченията, тъй като текущата стойност на обезпечението се взема под внимание при определяне на обезценката. Към края на 2014 г. нетната балансова стойност на индивидуално значимите обезценени експозиции е 60,052 хил. лева, а стойността на установените обезпечения, които са държани срещу тези кредити и аванси, са в размер на 72,680 хил. лева.

Групата предоставя кредити на малки и средни предприятия в рамките на програма ДЖЕРЕМИ (Съвместни европейски ресурси за микро-до средни предприятия), която е съвместна инициатива, създадена от Европейската комисия и групата на Европейската инвестиционна банка („ЕИБ“) в рамките на Структурните фондове за периода 2007 г. – 2013 г. с цел да подобри достъпа до финансиране за микро, малки и средни предприятия в ЕС. Кредитите се отпускат при по-благоприятни в сравнение със стандартните банкови условия, като са частично гарантирани от Европейския инвестиционен фонд („ЕИФ“). Общийят кредитен портфейл по програма ДЖЕРЕМИ е в размер на 137,691 хил. лева към края на 2014 г. (2013 г.: 87,936 хил. лева).

Кредитни ангажименти

Основното предназначение на този вид инструменти е да се гарантира наличието на средства, когато те бъдат поискани от клиента. Гаранциите, които представляват неотменим ангажимент от страна на Групата да плати, в случай че клиентът не изпълни свое задължение към трета страна, пораждат същия кредитен риск, както кредитите.

4 Управление на риска (продължение)

6 Кредитен риск (продължение)

Ангажиментите за предоставяне на кредити представляват неизползваната част от кредити и гаранции. Относно кредитния риск по ангажименти за предоставяне на кредити, Групата е изложена на потенциален риск от загуба в размер на неизползваната част от кредита. Вероятният размер на загубата е по-малък от общата стойност на ангажиментите, тъй като повечето ангажименти за предоставяне на кредити са подчинени на условия за поддържане на определени кредитни стандарти от страна на клиентите. Групата следи падежа на кредитните ангажименти, тъй като рисът е по-голям при увеличаване на срока.

Географска концентрация на активите, пасивите и задбалансовите ангажименти

Кредитополучателите на Групата са резиденти на България. Предоставените депозити и разплащателните сметки са както в местни, така и в чуждестранни банки (прил. 16). Групата има експозиция към значителна част от отраслите на икономиката в България, като кредитният риск е добре разпределен между граждани и фирми.

Финансови активи на разположение за продажба

В таблицата по-долу е представено разпределение на веманията от банки и притежаваните дългови инструменти в зависимост от определения кредитен рейтинг в зависимост от кредитната оценка на признати агенции за външна кредитна оценка:

Към 31 декември 2014 г.

Рейтинг	Финансови активи на разположение за продажба	Вземания от банки	Общо
AA- to AA+	-	31,941	31,941
A- to A+	-	45,995	45,995
BBB- to BBB+	28,503	-	28,503
Unrated	-	60,183	60,183
Total	28,503	138,119	166,622

As of December 2013

Rating	Debt securities, available for sale	Loans and advances to banks	Total
AA- to AA+	-	6,426	6,426
A- to A+	-	9,877	9,877
BBB- to BBB+	28,332	7,823	36,155
Unrated	-	65,098	65,098
Total	28,332	89,224	117,556

4 Управление на риска (продължение)

в Пазарен риск

Групата е изложена на пазарен риск от възникване на открити позиции по отношение на лихвените нива и валутните курсове в резултат на общи и специфични пазарни колебания. Групата оценява пазарния риск по отношение на възникнали позиции и максималния размер на очакваните загуби посредством оценка на различните промени в пазарните условия. Управителният съвет определя лимити за допустимите стойности на риск, които се оценяват като приемливи. Групата не притежава търговски портфейл. Основният риск, на който са изложени нетърговските портфейли, е рискът от загуба в резултат на колебанията на бъдещите парични потоци или промяната в справедливата стойност на финансовите инструменти поради промяна на пазарните лихвени проценти. Лихвеният риск основно се управлява чрез наблюдение на лихвения дисбаланс и чрез предварително одобрение на лимити за модифицирана дюрация и ефект върху икономическата стойност на капитала. Повече информация по отношение на управлението на лихвения риск е представена в частта „Ценови лихвен риск и лихвен риск на паричния поток“. Стойността на капиталовите инструменти, които са притежавани от Групата, е незначителна за целите на управлението на пазарния риск..

г Валутен риск

Групата е изложена на риск от промени във валутните курсове, като тази промяна влияе върху нейното финансовото състояние и паричните потоци. Управителният съвет определя лимити за открити позиции по валути, които се спазват ежедневно. Като правило Групата не поддържа открити валутни позиции. Групата управлява валутния си риск чрез използването на валутни деривати. През 2014 г. най-голямата нетна открита валутна позиция като процент от собствения капитал на Групата, изчисляван на дневна база, е 0.5%. Следователно ръководството на Групата смята, че потенциалният негативен ефект от съществуващия валутен риск е незначителен за Групата. Таблицата, представена по-долу обобщава експозиция на Групата към валутен риск към 31 декември 2014 г.:

4 Управление на риска (продължение)

г Валутен риск (продължение)

Към 31 декември 2014 г.	Левове	Евро	Щ.д.	Други	Общо
Активи					
Парични средства и сметки в БНБ	82,133	113,853	3,895	1,365	201,246
Вземания от банки	-	119,204	14,708	4,207	138,119
Финансови активи на разположение за продажба	7,889	13,021	8,540	-	29,450
Кредити и вземания от клиенти	473,087	514,013	1,663	1	988,764
Дълготрайни активи	48,709	-	-	-	48,709
Отсрочени данъчни активи	9	-	-	-	9
Други активи	28,359	1,277	5	-	29,641
Общо активи	640,186	761,368	28,811	5,573	1,435,938
Пасиви					
Привлечени средства от банки	53,835	31,855	1,583	14	87,287
Привлечени средства от клиенти	610,863	315,993	27,933	5,221	960,010
Привлечени средства от институции	9,494	191,193	-	-	200,687
Подчинен срочен дълг	-	8,138	-	-	8,138
Текущи данъчни пасиви	259	-	-	-	259
Други пасиви	3,022	872	1	-	3,895
Общо пасиви	677,473	548,051	29,517	5,235	1,260,276
Нетна балансова позиция	(37,287)	213,317	(706)	338	175,662
Кредитни ангажименти (прил. 30)	148,229	44,472	1,350	-	194,051
Открити спот и деривативни сделки	15,647	(15,701)	(246)	300	-
Към 31 декември 2013 г.					
	Левове	Евро	Щ.д.	Други	Общо
Общо активи	643,141	695,793	29,444	3,952	1,372,330
Общо пасиви	647,457	520,790	28,970	3,826	1,201,043
Нетна балансова позиция	(4,316)	175,003	474	126	171,287
Кредитни ангажименти (прил. 30)	131,510	39,411	2,881	-	173,802
Открити спот и деривативни сделки	(2,934)	2,464	391	78	(1)

д Ценови лихвен риск и лихвен риск на паричния поток

Движението в пазарните нива на лихвените проценти оказва въздействие върху финансата позиция и паричните потоци на Групата и води до излагането ѝ на лихвен риск. Лихвеният марж може да се увеличи в резултат на такива промени, но може и да намалее или да породи загуби в случай на неочаквани движения в лихвените нива. Управителният съвет определя лимити на нивото на лихвения дисбаланс при евентуална промяна на лихвените проценти, които се следят ежедневно. Управителният съвет счита, че рискът от възникване на загуби от промени в лихвените проценти е минимизиран.

4 Управление на риска (продължение)

д Ценови лихвен риск и лихвен риск на паричния поток (продължение)

Таблицата, представена по-долу анализира степента, в която Групата е изложена на лихвен риск. В таблицата са включени активите и пасивите на Групата, представени по балансова стойност, групирани според по-ранната от двете дати – договорната дата на преоценка или падеж.

Към 31 декември 2014 г.	До	1 – 3	3 – 12	1 – 5	Над 5	Нелих-вени	Общо
	1 месец	месеца	месеца	години	години		
Активи							
Парични средства и сметки в БНБ	-	-	-	-	-	201,246	201,246
Вземания от банки	60,175	-	-	-	-	77,944	138,119
Финансови активи на разположение за продажба	8,439	-	129	19,935	-	947	29,450
Кредити и вземания от клиенти	122,152	258,661	473,197	82,540	27,753	24,461	988,764
Дълготрайни активи	-	-	-	-	-	48,709	48,709
Отсрочени данъчни активи	-	-	-	-	-	9	9
Други активи	-	-	-	-	-	29,641	29,641
Общо активи	190,766	258,661	473,326	102,475	27,753	382,957	1,435,938
Пасиви							
Привлечени средства от банки	36,958	777	30,066	14,578	-	4,908	87,287
Привлечени средства от клиенти	161,011	77,745	283,169	16,539	602	420,944	960,010
Привлечени средства от институции	182	165,903	27,089	7,513	0	0	200,687
Подчинен срочен дълг	342	0	7,796	-	-	-	8,138
Капиталови (хибридни) инструменти	-	-	-	-	-	259	259
Други пасиви	-	-	-	-	-	3,895	3,895
Общо пасиви	198,493	244,425	348,120	38,630	602	430,006	1,260,276
Лихвен дисбаланс	(7,727)	14,236	125,206	63,845	27,151	(47,049)	175,662
Към 31 декември 2013 г.							
Към 31 декември 2013 г.	До	1 – 3	3 – 12	1 – 5	Над 5	Нелих-вени	Общо
	1 месец	месеца	месеца	години	години		
Общо активи	182,930	254,570	526,007	110,300	23,257	275,266	1,372,330
Общо пасиви	181,602	244,087	352,519	48,106	10,361	364,368	1,201,043
Лихвен дисбаланс	1,328	10,483	173,488	62,194	12,896	(89,102)	171,287

По отношение на лихвения риск Групата предимно е изложено на промени в шест-месечния Euribor. Като се базира на историческите движения и колебания на тази пазарна променлива, Групата смята, че са били възможни промени в размер на 0.24% от текущото ниво на шест-месечния Euribor. Ако тази промяна се бе осъществила, ефектът върху печалбата след данъчно облагане би бил следния:

	Изменение
6 месечен Euribor	(0.24%) 0.24%
Ефект върху печалбата след данъчно облагане	(784) 784

Ефектът е изчислен чрез анализ на дисбаланса между активите и пасивите с променлив лихвен процент. За активите и пасивите, обвързани със шест-месечния Euribor са изгответи отделни анализи.

4 Управление на риска (продължение)

e Ликвиден риск

Групата ежедневно е изложена на риск при покриване с наличните си парични средства при тегления по овърнайт депозити, текущи сметки, срочни депозити на падеж, както и по усвоени кредити и гаранции. Групата не поддържа излишни парични средства за обслужване на всички възможни тегления, тъй като опитът показва, че е възможно с голяма степен на сигурност да се прогнозира размера на привлечените средства с настъпил падеж, които няма да бъдат изтеглени. Управителният съвет определя лимити на минимално съотношение на средствата с настъпващ падеж, които са на разположение за покриване на възникнали нужди и лимити за минимално ниво на междубанкови и други заемни средства с цел покриване на непредвидени тегления. Групата се стреми да поддържа баланс между падежната структура на привлечените средства и гъвкавостта при използването на средства с различна падежна структура. Поддържането и управлението на ликвидността на Групата се осъществява при стремеж за минимизиране на ликвидния риск, чрез текущо наблюдение и постоянен контрол върху активите и пасивите. Създаденият от Групата Комитет по управлението на активите и пасивите (ALCO) в сътрудничество със съответните ангажирани отдели е отговорен за оперативното управление на финансовите рискове (включително ликвиден риск). ALCO включва членове на Управителния съвет, като Комитетът се събира поне веднъж месечно. Минимизирането на ликвидния риск се изразява в установяване на оптимално и приемливо за Групата отношение между рисковото равнище и желаната доходност от нейните операции. Аналитично ликвидността се наблюдава и управлява посредством статични и динамични показатели. Те представляват коефициенти и проценти, които са утвърдени с вътрешните и външните правила. Основна мярка, използвана от Групата за управление на ликвидния риск, е съотношението на ликвидни активи към депозити от клиенти. За тази цел за ликвидни активи се приемат паричните средства и паричните еквиваленти, инвестиции в държавни и наднационални ценни книжа и вземания от банки с остатъчен матуритет до седем дни. Средната стойност на съотношението през 2014 г. е 32.9%, а към края на 2014 г. възлиза на 38.6%.

Групата наблюдава и управлява ликвидността си, ръководена от принципа "действащо предприятие" и принципа на предпазливостта. Прилагането на принципа "действащо предприятие" по отношения на ликвидността означава, че Групата не предвижда или няма необходимост да се ликвидира или значително да ограничи мащабите на своята дейност в обозримо бъдеще. Прилагането на принципа на предпазливостта по отношение на ликвидността се изразява в предвиждане на входящите потоци на възможно най-късна дата и на изходящите потоци на възможно най-ранна дата. Групата управлява ликвидността си чрез осигуряване на съответствие на структурата на пасивите с подходяща структура на активите, така че очакваните изходящи парични потоци във всеки един момент да бъдат покрити с входящи парични потоци. Групата се стреми да поддържа във всеки един момент положителни стойности на размера на кумулативния нетен паричен поток.

Таблицата по-долу представя анализ на активите и пасивите на Групата, групирани по остатъчен срок до настъпване на падежа към края на отчетния период. Финансовите активи, определени по справедлива стойност в печалбата или загубата са представени съгласно остатъчния срок до техния договорен падеж. Те включват високоликвидни правителствени и наднационални облигации, за които ежедневно се обявява цена и които се търгуват на пазара на ценни книжа.

4 Управление на риска (продължение)

е Ликвиден риск (продължение)

Падежи на активите и пасивите

Към 31 декември 2014 г.	До 1 месец	1 – 3 месеца	3 – 12 месеца	1 – 5 години	Над 5 години	Общо
Активи						
Парични средства и сметки в БНБ	201,246	-	-	-	-	201,246
Вземания от банки	138,119	-	-	-	-	138,119
Финансови активи на разположение за продажба	8,439	-	129	19,935	947	29,450
Кредити и вземания от клиенти	29,975	61,067	248,684	468,084	180,954	988,764
Дълготрайни активи	-	-	-	-	48,709	48,709
Отсрочени данъчни активи	-	-	9	-	-	9
Други активи	4,931	-	-	-	24,710	29,641
Общо активи	382,710	61,067	248,822	488,019	255,320	1,435,938
Пасиви						
Привлечени средства от банки	41,890	850	14,467	22,273	7,807	87,287
Привлечени средства от клиенти	581,680	77,789	283,376	16,575	590	960,010
Привлечени средства от институции	182	10,892	26,554	86,781	76,278	200,687
Подчинен срочен дълг	342	-	-	7,796	-	8,138
Текущи данъчни пасиви	-	259	-	-	-	259
Други пасиви	2,864	-	-	-	1,031	3,895
Общо пасиви	626,958	89,790	324,397	133,425	85,706	1,260,276
Нетен ликвиден дисбаланс	(244,248)	(28,723)	(75,575)	354,594	169,614	175,662
Към 31 декември 2013 г.						
Общо активи	286,759	69,784	323,482	447,341	244,964	1,372,330
Общо пасиви	536,466	80,462	334,020	187,146	62,949	1,201,043
Нетен ликвиден дисбаланс	(249,707)	(10,678)	(10,538)	260,195	182,015	171,287

В позицията „Привлечени средства от клиенти“ с падеж до 1 месец са включени всички безсрочни депозити в размер на 417,476 хил. лева (2013 г.: 354,833 хил. лева). Ръководството на Групата счита, че тези средства няма да бъдат изтеглени по едно и също време или в рамките на периода, за който се отнасят. В допълнение, при анализ на поведението на вложителите в Групата бе установено, че 86% от срочните депозити не са били изтеглени на падеж, а автоматично са предговорени при същите условия.

В таблицата, представена по-долу, са показани финансовите задължения на Групата под формата на договорени недисконтирани парични потоци, които са отнесени в съответния времеви интервал

4 Управление на риска (продължение)

е Ликвиден риск (продължение)

Към 31 декември 2014 г.	До 1 месец	1 – 3 месеца	3 – 12 месеца	1 – 5 години	Над 5 години	Общо	Общо балансова стойност
Парични средства и сметки в БНБ	201,246	-	-	-	-	201,246	201,246
Вземания от банки	138,119	-	-	-	-	138,119	138,119
Финансови активи на разположение за продажба	8,436	196	434	20,612	-	29,678	29,450
Кредити и вземания от клиенти	29,093	69,409	281,852	547,260	204,826	1,132,440	988,764
Общо финансово активи	376,894	69,605	282,286	567,872	204,826	1,501,483	1,357,579
Привлечени средства от банки	41,922	965	15,409	24,624	8,464	91,384	87,287
Привлечени средства от клиенти	582,140	78,518	286,880	18,939	633	967,110	960,010
Други привлечени средства	570	11,181	28,654	168,757	-	209,162	208,825
Общо финансово пасиви	624,632	90,664	330,943	212,320	9,097	1,267,656	1,256,122
Към 31 декември 2013 г.	Up to 1 month	1 – 3 months	3 – 12 months	1 – 5 years	Over 5 years	Total	Total carrying amount
Парични средства и сметки в БНБ	155,490	-	-	-	-	155,490	155,490
Вземания от банки	89,224	-	-	-	-	89,224	89,224
Финансови активи на разположение за продажба	314	-	724	29,160	-	30,198	29,230
Кредити и вземания от клиенти	37,004	77,993	356,689	510,465	219,221	1,201,372	1,019,497
Общо финансово активи	282,032	77,993	357,413	539,625	219,221	1,476,284	1,293,441
Привлечени средства от банки	10,274	908	35,183	7,356	-	53,721	69,529
Привлечени средства от клиенти	522,069	72,871	280,765	37,109	6,543	919,357	896,451
Други привлечени средства	2,223	12,609	25,414	141,932	125,659	307,837	228,505
Общо финансово пасиви	534,566	86,388	341,362	186,397	132,202	1,280,915	1,194,485

4 Управление на риска (продължение)

ж Управление на операционния риск

Групата е изложена на операционен риск. Операционен риск е рисъкът от загуба, произтичаща от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, хора и системи, или от външни събития, като включва в себе си правен риск. Операционен риск може да възникне при неадекватна информационна система, технологични грешки, нарушения във вътрешния контрол, измами, непредвидени обстоятелства и други проблеми от операционен характер в резултат на което има вероятност от възникване на неочеквани загуби. Групата е създала Комитет за оценка на операционния риск, който действа като водещ орган при управлението на операционния риск. Основните функции на Комитета са създаването на контролна среда на базата на регулярно изготвяни доклади за операционния риск, която среда е насочена към операционния риск, както и изготвяне на планове за действия при извънредни ситуации и за непрекъснатост на дейността. За да облекчи въздействието от възможно операционно събитие и да осигури непрекъснатост на бизнес операциите, Групата е разработила планове за продължаване на дейността, които са свързани с основната банкова система и база данни, международните плащания и интернет банкирането.

3 Управление на капитала

Групата управлява своя капитал, така, че да си гарантира, че ще продължи да бъде действащо предприятие, като осигурява възвръщаемост за своите собственици, предоставя сигурност за своите клиенти и поддържа оптимална капиталова структура с цел намаляване на цената на капитала. Стойността на общата капиталова адекватност се изчислява съотношение между общия размер на собствените средства на Групата за регуляторни цели и сумата на рисково претеглените активи за кредитен, пазарен и операционен риск. Адекватността на капитала от първи ред е съотношението между капитала от първи ред и рисково претеглените активи и трябва да бъде над 6%. Общата капиталова адекватност трябва да бъде по-висока от 12%.

Собственият капитал (капиталовата база) на Групата е съставен от две части:

- Капитал от първи ред, който включва основния капитал, премийните резерви, законови и други резерви, които са формирани от печалбата;
- Капитал от втори ред, който включва подчинен срочен дълг и капиталови (хиbridни) инструменти, които са подчинени пасиви без определен матуритет.

Сумата на капитала от втори ред не може да надвишава тази на капитала от първи ред

Групата не притежава активи в търговски портфейл, поради което активите й са изцяло категоризирани в банков портфейл. Рисково претеглените активи и капиталовите изисквания се определят според изискванията на БНБ. Политиката на Групата е насочена към поддържане на силна капиталова база, за да може да гарантира доверието на своите кредитори и на пазара, както и за да осигури бъдещо развитие на своя бизнес. Групата се стреми да поддържа баланс между по-голямата възвращаемост, която произтича от по-голям дял на привлечените средства при нейното финансиране и предимствата и сигурността, която предоставя значителен по размер собствен капитал.

4 Управление на риска (продължение)

3 Управление на капитала (продължение)

Капиталовата адекватност на Групата към 31 декември 2014 г. е, както следва:

	2014	2013
Собствен капитал (капиталова база)		
Капитал от първи ред	146,027	136,057
Капитал от втори ред	<u>1,277</u>	<u>51,736</u>
Общо собствен капитал	<u>147,304</u>	<u>187,793</u>
Рисково-претеглени активи		
Рисково-претеглени активи за кредитен риск	666,029	670,732
Рисково-претеглени активи за операционен риск	<u>144,766</u>	<u>179,866</u>
Общо рисково-претеглени активи	<u>810,795</u>	<u>850,598</u>
Отношение на капиталова адекватност		
Отношение на обща капиталова адекватност	18.2%	22.1%
Отношение на адекватност на капитала от първи ред	18.0%	16.0%

5 Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви

Таблицата, представена по-долу, обобщава балансовите и справедливите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата, разпределени в юрархичното ниво, което съответства на методите, приложени за определяне на справедливата стойност на инструментите.

Към 31 декември 2014 г.

Финансови активи	Категория*	Балансова стойност	Обща справедлив а стойност	Йерархия на справедливата стойност		
				Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
Финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност						
Парични средства и наличности по сметки в БНБ	СС	201,246	201,246	-	201,246	-
Вземания от банки	КВ	138,119	138,119	-	138,119	-
Кредити и вземания от клиенти	КВ	988,764	1,007,286	-	-	1,007,286
		1,328,129	1,346,651		339,365	1,007,286
Финансови активи, които се отчитат по справедлива стойност						
Финансови активи на разположение за продажба	РП	29,450	29,450	29,450	-	-
		29,450	29,450	29,450	-	-
Финансови пасиви						
Финансови пасиви	Категория*	Балансова стойност	Обща справедлив а стойност	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
Финансови пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност						
Привлечени средства от банки	AC	87,287	87,758	-	-	87,758
Привлечени средства от клиенти	AC	960,010	962,848	-	-	962,848
Привлечени средства институции	AC	200,687	200,814	-	-	200,814
Подчинен срочен дълг	AC	8,138	10,962	-	-	10,962
Общо финансови инструменти		1,256,122	1,262,382			1,262,382

* категории: СС – по справедлива стойност; КВ – кредити и вземания, РП – на разположение за продажба; АС – амортизирана стойност.

Оповестяване на справедлива стойност не е правено за капиталови инструменти в размер на 766 хил. лева (2013 г.: 766 хил. лева), които се представят по цена на придобиване, тъй като справедливата им стойност не може да се оцени надеждно. Инвестициите не са обект на обратно изкупуване или трансфер и за тях не съществува активен пазар. Групата няма намерения да отписва тези инвестиции.

(i) Парични средства и парични еквиваленти

Включват се парични средства в брой и наличности по сметки в БНБ, включително минимални задължителни резерви, които са оповестени в прил. 15. Справедливата и балансовата стойности на тези активи съвпадат.

(ii) Вземания от други банки

Вземанията от други банки включват междубанкови депозити. Справедливата стойност на позициите с плаващ лихвен процент и овърнайт депозити съвпада с тяхната балансова стойност. Справедливата стойност на депозитите с фиксиран лихвен процент се базира на дисконтирани парични потоци чрез прилагане на лихвени проценти, използвани на паричния пазар за инструменти с подобен кредитен риск и матуритет.

5 Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви

(iii) Финансови активи на разположение за продажба

Портфейлът на Групата от държавни ценни книжа се отчита по справедлива стойност, като се използва Ниво 1: данни за обявени пазарни цени (непроменени) на активни пазари за същите инструменти. При част от портфейла от капиталови инструменти на Групата не са налични пазарни стойности. Тези инструменти се представят по цена на придобиване.

(iv) Кредити и вземания от клиенти

Предоставените кредити и други вземания от клиенти са представени нетно след приспадане на обезценката. Изчислената справедлива стойност на кредитите представлява дисконтираната сума на очакваните бъдещи парични потоци. Очакваните парични потоци се дисконтират с настоящите пазарни лихвени проценти с цел да се определи справедливата стойност. Разликата между справедливите и балансовите стойности изразява промените в настоящите пазарни лихвени проценти. Справедливата стойност включва очакваните бъдещи загуби, докато амортизираната стойност и съответната обезценка взема под внимание само претърпените загуби към датата на финансовия отчет.

(v) Депозити и заеми

Справедливата стойност на депозитите, които нямат определен матуритет, включително на нелихвените такива, е сумата, която е платима при поискване. Справедливата стойност на депозити с фиксиран лихвен процент и на други заемни средства, които нямат обявена пазарна цена, се базира на дисконтираните парични потоци чрез прилагане на лихвени проценти по нововъзникнали задължения, които имат подобен остатъчен матуритет.

Лихвени проценти, определени от отдел Капиталови пазари и ликвидност на ПроКредит групата, се използват като входящи данни за модел за дисконтиирани парични потоци, в ако не са налични пазарни лихвени проценти, които да се приложат за определянето на справедливата стойност на финансово пасив, отчитани по амортизирана стойност. Те са представени в Ниво 3 по отношение на използваните входящи данни. Лихвени проценти, определени от отдел Капиталови пазари и ликвидност на ПроКредит групата, са съобразени като са взети под внимание цената на финансиране в зависимост от валутата и матуритета, като е добавена и премия за рисков, която зависи от вътрешния рисков профил за всяко дружество в рамките на ПроКредит групата (вкл. ПроКредит Банк (България) ЕАД). Вътрешно определените лихвени проценти регулярно се сравняват с тези, приложими при операции с трети лица и следователно са в съответствие с нормална сделка между пазарни участници към датата на оценка и при текущите пазарни условия.

По отношение на иззети активи и инвестиционни имоти (приложение 21) справедливата стойност се определя на база на вътрешни изчисления. Групата прилага следните модели на оценка:

- Метод на възстановителната стойност. При този метод под внимание се вземат текущите възстановителни разходи за възпроизвеждане на актива, като се включват и разходите за транспорт и за въвеждане в употреба.
- Метод на дисконтирани парични потоци (метод на приходната стойност). Отчита се настоящата стойност на нетните парични потоци, които се очаква да бъдат генериирани от актива, като се вземат предвид темпа на нарастване на приходите и планираните капиталови разходи; очакваните бъдещи парични потоци се дисконтират, като се прилагам лихвен процент, който е рисково претеглен.
- Метод на пазарните аналоги. При този метод е налице пряко сравнение с продажните цени на сходни активи.

ПРОКРЕДИТ БАНК (БЪЛГАРИЯ) ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2014 г.

6 Нетен доход от лихви	2014	2013
Приходи от лихви		
Кредити и вземания от клиенти	90,306	102,287
Финансови активи на разположение за продажба	1,308	649
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	599
Вземания от банки	87	174
Общо приходи от лихви	91,701	103,709
Разходи за лихви		
Привлечени средства от клиенти	14,835	19,135
Привлечени средства от банки и институции	6,473	7,465
Капиталови (хиbridни) инструменти	1,185	3,894
Подчинен срочен дълг	820	821
Общо разходи за лихви	23,313	31,315
В приходите от лихви от кредити и вземания от клиенти за 2014 г. са включени 1,863 хил. лева (2013 г.: 2,421 хил. лева), които са били начислени по кредити, класифицирани като различни от редовни.		
7 Разходи за обезценка на финансови активи	2014	2013
Обезценка на кредити и вземания от клиенти	2,772	4,993
Общо разходи за обезценка	2,772	4,993
8 Нетен доход от такси и комисиони	2014	2013
Приходи от такси и комисиони		
Парични преводи	5,704	6,806
Картови операции	4,864	3,839
Откриване и обслужване на сметки	4,216	3,998
Касови операции	2,123	1,964
Документарни операции	746	859
Комисиони за обслужване	-	1,270
Други	2,962	2,349
Общо приходи от такси и комисиони	20,615	21,085
Разходи за такси и комисиони		
Такси по издадени карти	946	855
Кореспондентски сметки	400	317
Други	3	725
Общо разходи за такси и комисиони	1,349	1,897
9 Нетен доход от търговски операции	2014	2013
Печалба от сделки в чуждестранна валута	4,322	4,226
Печалба от валутна преоценка	19	42
Общо нетен доход от търговски операции	4,341	4,268

ПРОКРЕДИТ БАНК (БЪЛГАРИЯ) ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2014 г.

10 Нетен доход от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	2014	2013
Печалба (загуба) от промяна в справедливата стойност	-	(432)
Общо нетен доход	-	(432)
11 Други (разходи)/приходи от дейността, нетно	2014	2013
Други приходи от дейността		
Приходи от продажба на активи	386	46
Приходи от продажба на иззети активи	188	646
Дивиденти от финансови активи на разположение за продажба	75	73
Други приходи	1,119	893
Общо други приходи от дейността	1,768	1,658
Други разходи от дейността		
Разходи за обезценка на иззети активи	3,027	1,443
Други разходи свързани с иззети активи	285	198
Други разходи	892	311
Общо други разходи от дейността	4,204	1,952
Позицията "Дивиденти от финансови активи на разположение за продажба" включва дивиденти, които са получени от дружества, в капитала на които Банката има неконтролиращо участие.		
12 Разходи за персонала	2014	2013
Заплати	21,730	23,450
Разходи за пенсионно осигуряване	1,180	1,308
Други разходи за социално осигуряване	1,993	2,198
Други разходи за персонала	268	296
Общо разходи за персонала	25,171	27,252
13 Административни разходи	2014	2013
Разходи за наем	6,785	8,216
Амортизация на дълготрайни активи	5,527	5,558
Плащания към Фонда за гарантиране на влоговете	4,283	4,168
Разходи за комуникация и транспорт	3,250	3,407
Други професионални услуги	3,182	2,284
Маркетинг, реклама и представителни разходи	2,450	2,361
Обучение	2,023	2,060
Консултантски, правни и одит услуги	1,851	3,508
Поддръжка и комунални разходи	1,715	2,185
Охрана	1,200	1,064
Данъци, различни от тези върху печабата	724	550
ИТ разходи	572	564
Други административни разходи	1,582	2,933
Общо административни разходи	35,144	38,858

14 Разходи за данъци върху печалбата	2014	2013
Текущ данък	3,118	2,445
Отсрочен данък (прил. 20)	(178)	(103)
Общо разходи за данъци върху печалбата	2,940	2,342
Допълнителна информация за отсрочения данък върху печалбата е представена в прил. 20. Данъкът върху печалбата се различава от теоретичния данък, който възниква при използване на основната данъчна ставка, както следва:		
Печалба преди данъчно облагане	26,472	24,021
Теоретичен данък при данъчна ставка 10 % (2013 г.: 10%)	2,647	2,402
Данъчен ефект от приходи необлагаеми за данъчни цели	(7)	(12)
Данъчен ефект от разходи непризнати за данъчни цели	300	44
Данъчен ефект отнасящ се до загуби от предходни години	-	(92)
Разходи за данъци	2,940	2,342

Ефективната данъчна ставка за 2014 г. е: 11.1% (2013 г.: 9.7%).

Данъчните власти могат по всяко време да инспектират счетоводните книги и записвания, които се отнасят до 5 години преди отчетната данъчна година и могат да доначислят данък и да наложат глоби. На ръководството на Групата не са известни никакви обстоятелства, които биха могли да доведат до възникване на задължение в това отношение.

15 Парични средства и наличности по сметки в БНБ	2014	2013
Парични средства в брой	57,634	40,653
Наличности по сметки в БНБ (вкл. МЗР)	143,612	114,837
Общо парични средства и наличности по сметки в БНБ	201,246	155,490

Към 31 декември 2014 г. минималните задължителни резерви (МЗР) представляват 10% от привлечените средства от резиденти и 5% от привлечените средства от нерезиденти, с изключение на депозитите от местни банки, капиталовите хибридни инструменти и подчинения срочен дълг. БНБ не е променяла методологията на изчисляване на минималните задължителни резерви през 2014 г. В таблицата по долу са включени сумите, които се вземат предвид като парични средства за целите на паричния поток:

	2014	2013
Парични средства в брой	57,634	40,653
Наличности по сметки в БНБ (без МЗР)	66,294	37,290
Вземания от други банки	138,119	89,224
Общо парични средства и парични еквиваленти за целите на паричния поток	262,047	167,167

16 Вземания от банки	2014	2013
Вземания от местни банки	-	17,985
Вземания от чуждестранни банки	-	-
Разплащателни сметки в чуждестранни банки	138,119	71,239
Общо вземания от банки	138,119	89,224

17 Финансови активи на разположение за продажба	2014	2013
Български държавни ценни книжа	28,503	28,332
Акции	947	898
Общо финансови активи на разположение за продажба	29,450	29,230

Българските държавни ценни книжа включват текущо начислена лихва в размер на 515 хил. лева. (2013 г.: 479 хил. лева). Акциите включват участия в местни и чуждестранни финансови посредници.

18 Кредити и вземания от клиенти	2014	2013
Общо кредити и вземания от клиенти	1,025,103	1,056,426
Обезценка	(36,339)	(36,929)
Общо нетни кредити и вземания от клиенти	988,764	1,019,497

Предоставените кредити и вземания от клиенти включват текущо начислена лихва в размер на 6,975 хил. лева (2013 г.: 9,169 хил. лева).

18 Кредити и вземания от клиенти (продължение)

Изменението на обезценката е, както следва:

Сaldo към 1 януари 2013 г.	43,370
-----------------------------------	---------------

Увеличение на обезценката	9,739
---------------------------	-------

Отписани кредити	(16,180)
------------------	----------

Сaldo към 31 декември 2013 г.	36,929
--------------------------------------	---------------

Увеличение на обезценката	9,149
---------------------------	-------

Отписани кредити	(9,739)
------------------	---------

Сaldo към 31 декември 2014 г.	36,339
--------------------------------------	---------------

Разходите за обезценка на кредити са формирани, както следва:	2014	2013
--	-------------	-------------

Увеличение на обезценката	9,149	9,739
---------------------------	-------	-------

Изплатени вземания, отписани през минали периоди	(6,377)	(4,746)
--	---------	---------

Разходи за обезценка, признати в отчета за доходите	2,772	4,993
---	-------	-------

Концентрацията на портфейла по икономически отрасли е, както следва:

	2014	%	2013	%
Търговия	284,385	28%	314,061	30%
Земеделие	256,165	25%	263,612	25%
Производство	170,212	17%	152,506	14%
Услуги	99,897	10%	101,407	10%
Строителство	54,879	5%	60,225	6%
Хотели и ресторантни	55,202	5%	58,790	5%
Транспорт	54,738	5%	57,368	5%
Домакинства	49,625	5%	48,457	5%
Общо кредити и вземания от клиенти	1,025,103	100%	1,056,426	100%

Кредитите на домакинства включват жилищни кредити в размер на 40,244 хил. лева (2013 г.: 37,406 хил. лева).

Анализът на десетте най-големи кредитни експозиции от клиенти в сравнение с общия кредитен портфейл е, както следва:

	2014	2013
Десетте най-големи кредитни експозиции	37,890	33,325
Прогцент от общия кредитен портфейл	4%	3%

19 Дълготрайни активи

	Земя и сгради	Обзапечдане	Оборудване	Подобрения на наети сгради	Нематериални активи	Общо
Отчетна стойност						
Стойност към 1 януари 2013 г.	32,798	1,911	31,809	9,030	7,816	83,364
Придобити	912	623	2,109	874	1,098	5,616
Отписани	(58)	(461)	(1,884)	(2,258)	(153)	(4,814)
Стойност към 31 декември 2013 г.	33,652	2,073	32,034	7,646	8,761	84,166
Натрупана амортизация						
Стойност към 1 януари 2013 г.	2,130	980	21,633	3,983	3,932	32,658
Разходи за амортизация	808	167	2881	638	1,043	5,537
Натрупана амортизация по отписани активи	-	(342)	(1,536)	(1,067)	-	(2,945)
Стойност към 31 декември 2013 г.	2,938	805	22,978	3,554	4,975	35,250
Балансова стойност						
Стойност към 1 януари 2013 г.	30,668	931	10,176	5,047	3,884	50,706
Стойност към 31 декември 2013 г.	30,714	1,268	9,056	4,092	3,786	48,916
Отчетна стойност						
Стойност към 1 януари 2014 г.	33,652	2,073	32,034	7,646	8,761	84,166
Придобити	311	282	4,867	677	1,194	7,331
Отписани	(457)	(166)	(4,856)	(1,023)	(540)	(7,042)
Стойност към 31 декември 2014 г.	33,506	2,189	32,045	7,300	9,415	84,455
Натрупана амортизация						
Стойност към 1 януари 2014 г.	2,938	805	22,978	3,554	4,975	35,250
Разходи за амортизация	802	185	2,814	625	1,098	5,524
Натрупана амортизация по отписани активи	(112)	(131)	(4,227)	(558)	-	(5,028)
Стойност към 31 декември 2014 г.	3,628	859	21,565	3,621	6,073	35,746
Балансова стойност						
Стойност към 1 януари 2014 г.	30,714	1,268	9,056	4,092	3,786	48,916
Стойност към 31 декември 2014 г.	29,878	1,330	10,480	3,679	3,342	48,709

20 Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъчни начисления в отчета за доходите и свързаните с тях отсрочени данъчни активи и пасиви включват следните временни разлики:

	2014	2013
Отсрочени данъчни активи		
Иззети активи	338	172
Неизползван отпуск от служители за предходен период	56	57
Други временни разлики	243	228
Общо отсрочени данъчни активи	<u>637</u>	<u>457</u>
Отсрочени данъчни пасиви		
Дълготрайни активи	582	688
Други временни разлики	46	81
Общо отсрочени данъчни пасиви	<u>628</u>	<u>769</u>
Промяна в отсрочените данъци		
Балансова стойност към 1 януари	(311)	(522)
Отсрочени данъчни активи свързани с неизползван отпуск от служители за предходен период	(1)	(3)
Отсрочени данъчни активи свързани с иззети активи	166	116
Отсрочени данъчни пасиви свързани с дълготрайни активи	106	(94)
Други временни разлики	49	192
Балансова стойност към 31 декември	<u>9</u>	<u>(311)</u>
Промяна в отсрочените данъци за годината	<u>320</u>	<u>211</u>
Промяна в отсрочените данъци отчетена директно в капитала	(142)	(108)
Обща промяна в отсрочените данъци (прил. 14)	<u>(178)</u>	<u>(103)</u>

21 Други активи

	2014	2013
Иззети активи	23,662	25,239
Търговски вземания	3,983	2,734
Авансови плащания и разходи за бъдещи периоди	1,047	1,488
Инвестиционни имоти	-	323
Други данъчни вземания	949	189
Общо други активи	<u>29,641</u>	<u>29,973</u>

Иззетите активи, които са показани в таблицата по-горе, се отчитат по по-ниската от балансовата стойност на отписаните кредити или справедливата стойност, намалена с разходите за продажба. Равнение на балансовата стойност на иззетите активи е, както следва:

21 Други активи (продължение)

Иззети активи	2014	2013
Стойност към 1 януари	25,239	16,909
Рекласификация от иззети активи	-	-
Обезценка	8,204	14,215
Отписване (продажба)	(6,754)	(4,548)
Изменение в справедливата стойност	(3,027)	(1,337)
Стойност към 31 декември	23,662	25,239

22 Привлечени средства от банки

	2014	2013
Разплащателни сметки	4,907	4,891
Срочни депозити	36,800	-
Получени заеми	45,580	64,638
Общо привлечени средства от банки	87,287	69,529

Задълженията към ПроКредит Банк (Германия) в размер на 38,683 хил. лв. (2013 г.: 34,637 хил. лв.) и задълженията към други банки от ПроКредит Групата в размер на 4,770 хил. лв. (2013 г.: 4,291 хил. лв.) са отчетени в тази позиция. Привлечените средства от банки включват начислена лихва в размер на 266 хил. лева (2013 г.: BGN 447 хил. лева).

23 Привлечени средства от клиенти

	2014	2013
Физически лица		
- Депозити на виждане	82,234	72,701
- Срочни депозити	269,590	249,411
- Спестовни влогове	79,860	67,070
Общо физически лица	431,684	389,182
Бизнес клиенти		
- Депозити на виждане	340,351	290,308
- Срочни депозити	144,707	175,731
- Спестовни влогове	36,106	32,813
Общо бизнес клиенти	521,164	498,852
Преводи в процес на изпълнение	7,162	8,417
Общо привлечени средства от клиенти	960,010	896,451

Задълженията към клиенти включват начислени лихви в размер на 7,137 хил. лева (2013 г.: 9,977 хил. лева).

24 Привлечени средства от институции

Институция	Крайна година на падеж	2014	2013
Европейски инвестиционен фонд (EIF)	2025	76,277	29,368
Кредитанщалт фюр Вийдерауфбау (KfW)	2018	43,614	54,583
Европейска инвестиционна банка (EIB)	2019	35,274	39,195
Европейска банка за възстановяване и развитие (EBRD)	2019	24,988	17,307
Европейски фонд за Югоизточна Европа (EFSE)	2016	11,040	18,386
Държавен Фонд Земеделие	2018	9,494	11,071
Общо привлечени средства от институции		200,687	169,910

Споразумението за заем с Европейския инвестиционен фонд е в рамите на програма ДЖЕРЕМИ, която е насочена към съфинансиране на малки и средни предприятия. Общата договорена сума по заема е в размер на 144,000 евро (еквивалент в лева: 281,640 хил. лева).

Групата няма просрочия по лихви, главници или други нарушения по отношение на привлечените средства от институции през 2013 г. и 2014 г.

25 Подчинен срочен дълг

Групата е получила подчинен срочен дълг от АКТИАН Н.В. (придешно: СНС Институционален Микрофинансиращ Фонд). Част от главницата на подчинения срочен дълг (1,276 хил. лева) се включва в капитала от втори ред за целите на изчисляване на капиталовата адекватност в съответствие с членове 490 и 491 на Регламент 575/2013 на Европейския парламент и Съвета. Условията по подчинения срочен дълг са, както следва:

Институция	Вид на задължението	Година на падеж	2014	2013
АКТИАН Н.В.	Заем с фиксиран падеж и годишно лихвено плащане	2015	8,138	8,128
Общо подчинен срочен дълг			8,138	8,128

Групата няма просрочия по лихви, главници или други нарушения по отношение на привлечените средства под формата на подчинен срочен дълг през 2013 г. и 2014 г.

26 Капиталови (хиbridни) инструменти

През 2013 Групата е получила капиталови (хибридни) инструменти от единствено от ПроКредит Холдинг. Главницата на тези инструменти (48,896 хил. лева) се включва в капитала от втори ред за целите на изчисляване на капиталовата адекватност. През 2014 г. капиталови (хибридни) инструменти бяха напълно изплатени. Сумата от 9,779 хил. лева бе реинвестирана от ПроКредит Холдинг под формата на акционерен капитал (капитал от първи ред).

26 Капиталови (хиbridни) инструменти (продължение)

Институция	Вид на задължението	2014	2013
ПроКредит Холдинг	Капиталови (хиbridни) инструменти без фиксиран падеж и годишно лихвено плащане	-	50,467
Общо капиталови (хиbridни) инструменти		-	50,467

Групата няма просрочия по лихви, главници или други нарушения по отношение на привлечените средства под формата на капиталови (хиbridни) инструменти през 2013 г. и 2014 г.

27 Други пасиви

	2014	2013
Кредитори	1,194	1,344
Други данъчни задължения	1,178	921
Приходи за бъдещи периоди	1,031	1,486
Провизии за неизползвани отпуски	240	250
Провизии за задбалансови ангажименти	135	-
Провизии за пенсии	108	128
Други дължими суми	9	2,045
Общо други пасиви	3,895	6,174

Задължения за дефинирани доходи при пенсиониране

Очакваната сума на задължението към всяка една отчетна дата, както и признатите разходи по отношение на доходите при пенсиониране, се базират на акционерски доклад (по-долу е представена информация за акционерските допускания).

При плана за дефинирани доходи (задължение за изплащане на доходи при пенсиониране) не е налице инвестиране в специално определени активи..

Изменение на настоящата стойност на задълженията за дефинирани доходи

	2014	2013
Задължения за дефинирани доходи към 1 януари	128	166
Изплатени доходи	-	(11)
Текущи разходи	10	18
Лихвени разходи	6	5
Акционерска (печалба) загуба от промяна във финансовите и демографски допускания	(36)	(50)
Задължения за дефинирани доходи към 31 декември	108	128

Акционерски допускания

Основните акционерски допускания към отчетната дата са, както следва (представени като средно-претеглени величини):

	2014	2013
Дисконтов фактор към 31 декември	3%	3%
Норма на увеличение на възнагражденията	5%	5%
Лихвен процент	5%	5%

28 Акционерен капитал и премиен резерв

Акционер	Акционерен капитал и премиен резерв	%	Акционерен капитал и премиен резерв	%
ПроКредит Холдинг	139,130	100%	129,351	100%
Общо акционерен капитал и премиен резерв	139,130	100%	129,351	100%

Към 31 декември 2014 г. акционерният капитал на Банката се състои от 135,634 хил. акции с номинална стойност от 1 лев всяка (2013 г: 125,855 хил.). Всички акции дават равно право на глас и са изцяло платени. Банката емитира 9,779 хил. нови акции през 2014 г., всяка от които с номинална стойност от 1 лев всяка, за да подкрепи допълнително позицията си по отношение на капитала от първи ред. ПроКредит Холдинг е едноличен собственик на капитала на Банката. Премийният резерв е 3,496 хил. лв. (2013 г: 3,496 хил. лв.).

29 Неразпределена печалба и резерви

	2014	2013
Законови резерви	3,953	3,953
Други резерви	6,611	6,579
Преоценъчни резерви	(972)	(231)
Неразпределена печалба	26,940	31,635
Общо неразпределена печалба и резерви	36,532	41,936

Естество и предназначение на резервите

Законови и други резерви - те са разпределени от нетната печалба на Групата в съответствие с Търговския закон, член 246. Позицията „Други резерви“ също така включва и сумите акумулирани в резултат на преоценка на доходи след напускане. Средствата по тези резерви може да се използват само за покриване на текуща загуба или загуба от минали години или за плащания към служители съгласно планове с дефинирани доходи.

Преоценъчни резерви – включват акумулираните преоценки по справедлива стойност на финансови активи на разположение за продажба.

Неразпределена печалба - включва натрупаната печалба на Групата от предходни години. През 2013 г. Групата изплати дивидент в размер на 28,227 хил. лева от неразпределената си печалба за 2013 г. и 2012 г..

30 Условни задължения и ангажименти

Задбалансови задължения

Таблицата, представена по-долу показва договорения размер на задбалансовите финансни инструменти на Групата, представляващи кредитни ангажименти:

	2014	2013
Ангажименти по предоставени кредити	165,461	143,690
Банкови гаранции и акредитиви	28,590	30,112
Общо условни задължения и ангажименти	194,051	173,802

30 Условни задължения и ангажименти (продължение)

Задължения по оперативен лизинг

Групата е наемател на офис помещения. Наемните договори обикновено се сключват за срок от 10 години. Наемните договори се прекратяват с предварително уведомление в рамките на 6 месеца. Като наемател на офис помещения, Групата се е ангажирана да извърши следните минимални наемни плащания:

	2014	2013
До 1 година	1,571	1,184
Заложени активи	Активи 2014	Свързани пасиви 2013
Кредити и вземания от клиенти	6,931	25,744
	6,931	6,931
	30,183	

Заложените активи представляват кредити и вземания на клиенти, заложени в съответствие с условията на договори за заем, подписани между ПроКредит Банк и Българска банка за развитие ЕАД по програми за финансиране на земеделски производители и малки и средни предприятия.

31 Сделки със свързани лица

ПроКредит Холдинг е едноличен акционер в ПроКредит Банк и притежава 100% от акционерния капитал на Банката. ПроКредит Холдинг е компанията-майка на Банката и упражнява контрол върху нейната дейност. ПроКредит Банк е сключила споразумение за стенд-бай кредитна линия с ПроКредит Холдинг (насочена към управление на ликвидността на Банката), по която няма усвоени суми към края на 2014 г. Групата е усвоила кредити от ПроКредит Банк (Германия) съгласно споразумение за кредитна линия. ПроКредит Банк (Германия) е изцяло притежавано дъщерно дружество на ПроКредит Холдинг. Други банки от Групата поддържат разплащателни сметки, като Банката оперира система за разплащания между Банките от ПроКредит групата (ProPay) (прил. 22).

Сделките със свързани лица са извършени при обичайни търговски условия и пазарни цени. Обемът на сделките със свързани лица към края на отчетния период и съответните приходи и разходи за отчетния период са, както следва:

Сделки с акционери	2014	2013
Други приходи	87	56
Задължения в началото на периода	50,467	64,746
Нетно изменение през годината	(50,467)	(14,279)
Задължения в края на периода	-	50,467
Разходи за лихви	1,540	4,390
Други разходи	2,040	2,420

31 Сделки със свързани лица (продължение)

Транзакции с други дружества от групата на ПроКредит Холдинг	2014	2013
Кредити и вземания в началото на периода	58,257	14,403
Нетно изменение през годината	1,927	43,854
Кредити и вземания в края на периода	60,184	58,257
Приходи от лихви	150	127
Други приходи	55	-
Задължения в началото на периода	38,927	14,963
Нетно изменение през годината	4,526	23,964
Задължения в края на периода	43,453	38,927
Разходи за лихви	1,023	596
Други разходи	891	881

През 2014 г. общото възнаграждение на ръководството е било 542 хил. лева (2013 г.: 616 хил. лева).

32 Дъщерни предприятия

Банката притежава целия акционерен капитал на ПроКредит Пропъртийз ЕАД, което е съсобственик (заедно с Банката) на сградата на централно управление на Групата. Регистрираният капитал на дружеството е разделен в 10 акции, всяка от които е с номинална стойност 5,000 лева. Всички акции на ПроКредит Пропъртийз ЕАД предоставят равно право на глас и са напълно изплатени. През 2014 г. капиталовите резерви (премийния резерв) са увеличени с 300 хил. лв. и възлизат на 500 хил. лв.

33 Капиталови ангажименти

Групата не е поемала капиталови ангажименти към 31 декември 2014 г.

34 Събития след датата на финансовия отчет

След датата на финансовия отчет не са настъпвали събития, които налагат допълнителни оповестявания или корекции във финансовите отчети на Групата.

Годишен консолидиран доклад за дейността на ръководството на ПроКредит Банк (България) ЕАД за 2014 година

Описание на дейността

Групата на ПроКредит Банк (България) ЕАД се състои от ПроКредит Банк (България) ЕАД и ПроКредит Пропъртийз ЕАД (заедно: „Групата“).

ПроКредит Банк (България) ЕАД („ПроКредит Банк“ или „Банката“) е основана на 6 юни 2001 г. в резултат на учредителното събрание на акционерите – а именно Европейската банка за възстановяване и развитие („EBRD“), Международната финансова корпорация („IFC“), ПроКредит Холдинг АГ & Ко. КГАА („ПроКредит Холдинг“), Дойче Инвестиционс-унд Ентивиклунгсгезелшафт ГмбХ („DEG“) и Комерцбанк АГ. Банката е регистрирана като българско акционерно дружество на 28 септември 2001 г. в Софийски градски съд. През 2012 г. приключи започналият през 2005 г. процес по консолидация на акционерната структура на Банката в резултат на което ПроКредит Холдинг стана единствен собственик на капитала.

ПроКредит Холдинг е компанията-майка на Групата и упражнява контрол върху нейната дейност.

Групата се управлява чрез Надзорен съвет, състоящ се от петима членове и Управителен съвет, състоящ се от четирима членове, избириани за период от три години.

ПроКредит Банк подкрепя развитието и предоставя пълно банково обслужване. Банката предлага отлично обслужване, както на гражданите, така и на фирмите. В своята дейност ПроКредит Банк спазва няколко основни принципа: прозрачността в общуването с клиентите; не се наಸърчава потребителското кредитиране; предоставят се само услуги, които се базират, както на разбирането за ситуацията на конкретния клиент, така и на задълбочен финансов анализ. Този отговорен подход към банковата дейност позволява изграждането на дългосрочни партньорства с клиентите, които са базирани на взаимно доверие.

В работата си с бизнес клиентите, ПроКредит Банк се фокусира върху много малките, малките и средните предприятия, тъй като Банката е уверена, че те създават работни места и имат жизненоважен принос за икономиките, в които работят. Като предлага разбираеми и достъпни депозити и други банкови услуги и инвестирайки значителни средства във финансовата образованост, ПроКредит Банк се стреми да изгражда култура на спестяване и отговорност, които спомагат за повече стабилност и сигурност във всяко домакинство.

Банката обособява своите клиенти в съответствие с техния бизнес потенциал, като групите биват – бизнес клиенти: много малки, малки и средни предприятия, както и физически лица. Бизнес клиентите, които се обслужват от ПроКредит Банк, включват: търговски дружества, земеделски производители и самонаети лица, докато фокусът при физическите лица са получателите на регулярен доход (от заплати, пенсии и др.), студенти и собственици на бизнес. Банката се стреми да има детайлни познания за своите клиенти от гледна точка на бизнес модел и планове за развитие и инвестиции, като целта е да може да се приложи индивидуален подход към всеки клиент, както и дългосрочна стратегия за неговото обслужване. Стратегически фокус на Банката са производствени дружества, земеделски производители, финансирането на проекти в областта на енергийната ефективност и опазването на околната среда.

Годишен консолидиран доклад (продължение)

Описание на дейността (продължение)

Акционерите на Банката очакват устойчива възвръщаемост на инвестициите в дългосрочен план, като краткосрочното максимизиране на печалбата не е цел. ПроКредит Банк инвестира усилено в обучението и развитието на своите служители, за да създаде открита и ползотворна работна атмосфера и да осигури професионално и компетентно обслужване за клиентите.

Към края на 2014 г. дейността на Групата се осъществява чрез централата й в град София и 45 клона в страната. Клоновата мрежа обхваща цялата територия на Република България и по този начин Групата предлага пълна гама от банкови услуги в цялата страна.

Групата инвестира усилено в обучението на своите служители с цел създаване на приятна и ефективна работна атмосфера, както и осигуряване на качествено и компетентно обслужване за своите клиенти. ПроКредит Банк се стреми да създаде и поддържа дългосрочни отношения със своите клиенти, базиращи се на взаимно доверие и сътрудничество.

Развитие и резултати от дейността през 2014 година

2014 г. бе поредната година, изпълнена с предизвикателства за икономиката на страната и характеризираща с политическа нестабилност. В условията на несигурна бизнес среда ПроКредит Банк насочи своите усилия към подобряване на ефективността в работата си, като едновременно се фокусира върху разширяване на капацитета за предоставяне на качествено и компетентно обслужване, както и към изграждане на дългосрочни отношения със своите клиенти. В Групата функционира адекватна институционална структура под формата на специализирани отдели и тясна комуникация между тях и централно управление и клонова мрежа. Промените на процесите в Групата целят повишаване на ефективността и качеството на работа на институцията. В тази връзка през годината бяха реализирани проекти в следните направления:

- Оптимизиране и прецизиране на процеса по привличане на клиенти и одобрение на финансиране, както и изготвяне на индивидуални стратегии за работата с отделните клиенти;
- Консолидиране на различните екипи, както по отношение на експертите връзки с клиенти, които отговарят за обслужването и привличането на бизнес клиенти, така и по отношение на екипите в централно управление, като по този начин се повиши тяхната ефективност и се развиха възможностите им;
- Значително увеличаване на времето, което експертите банкови услуги посвещават на консултиране и активен диалог с клиентите, за да могат да бъдат оценени възможно най-добре потребностите им. Това бе постигнато и посредством създаване на необходимите условия за самостоятелно извършване от страна на клиентите на рутинни банкови операции (вноски и тегления на пари в брой, нареждане на плащания и др.). За целта към края на 2014 функционират 16 24-часови зони, които са оборудвани с необходимите машини, за да могат клиентите да осъществяват най-често използваните банкови услуги по всяко време – дори извън работното време на Банката;
- Прилагане в практиката на високотехнологични решения (пример: биометрични електронни падове за подписване на банкови документи; развиване на възможностите на системата за интернет банкиране (ПроБанкинг);
- Вливане на дъщерното дружество ПроЛийз (България) ЕАД в ПроКредит Банк (България) ЕАД, като част от стратегията по оптимизация и администриране на процесите в Банката.

Годишен консолидиран доклад (продължение)

Развитие и резултати от дейността през 2014 година (продължение)

Освен със своите клиенти, ПроКредит Банк гради дългосрочни взаимоотношения и със своите служители. Това е заложено от самото начало – със сериозен и прозрачен процес на подбор на бъдещите служители. Стремежът е да се привлекат отدادени личности, които разбират и подкрепят начина, по който работи Групата, а не просто да се наемат банкови специалисти. Групата се придържа към валидния за цялата ПроКредит група отговорен подход към персонала, като съблюдава своите етични ценности и не толерира проявите на дискриминация. ПроКредит Банк е уверена, че това гарантира успешно бъдещо сътрудничество със служителите, отворена и стимулираща работна среда. Групата е силно ангажирана с предоставянето на възможности за постоянно обучение и развитие на персонала на всички нива. Заедно с политиката за вътрешно израстване на служителите, тези възможности допринасят за изграждането на силен и мотивиран екип.

През 2014 г. основна възможност за присъединяване към екипа на ПроКредит Банк продължи да бъде програма „Млад банкер“. В рамките на програмата участниците придобиват знания и умения, както в дисциплини, свързани с банковото дело, така и в областта на комуникацията и аналитичното мислене. Курсът включва теоретични занятия и практическо обучение в клоновете и обслужващите офиси на ПроКредит Банк. След успешно завършване на шестмесечния курс на обучение, участниците получават предложение за работа в Групата. През 2014 г. общо 34 человека бяха назначени на работа след успешно приключване на програмата.

През 2014 г. ПроКредит Банк затвърди своята ангажираност към развитието на българския бизнес и на сърчаването на спестовна култура и практика на изграждане на семейни активи сред домакинствата в страната. Групата продължи активно да предоставя нови кредити и да подкрепя реализацията на различни бизнес проекти на своите клиенти. Новият бизнес под формата на ново-отпуснати кредити през 2014 г. възлиза на 480 млн. лева, като кредитният портфейл (2014 г.: 989 млн. лева) отбеляза минимален спад спрямо нивото от равнището от края на 2013 г (1,015 млн. лева). В резултат на целенасочените усилия на Групата за развитие на спестовна култура сред своите клиенти, както и за привличане на целия им банков бизнес, през 2014 г. депозитите на клиенти отбелязаха солиден ръст спрямо предходната година. Увеличението е в размер на 7.1% в сравнение с края на 2013 г., като към 31.12.2014 г. общата депозитната база е в размер на 960 млн. лева (2013 г: 896 млн. лева), като е важно да бъде отбелязан реализираният ръст в размер на 75.4 млн. лева (или 16.3%) при разплащателните сметки и спестовните влогове. Общата сума на активите се увеличи с 4.6% спрямо края на 2013 г. и достигна 1,436 млн. лева (2013 г.: 1,372 млн. лева). Активните клиенти, обслужвани от ПроКредит Банк към края на 2014 г. са 132,000.

ПроКредит Банк стратегически се фокусира към обслужването на производствени предприятия, тъй като при тях е налице възможност за устойчиво развитие и тяхната дейност има значителен ефект върху заетостта в отделните региони. През 2014 бяха финансиирани повече от 400 подобни фирми, като общата стойност на отпуснатите кредити бе размер на 94 мил. лева. Към края на 2014 г. дельт на кредитите на производствени предприятия в общия кредитен портфейл на Групата е 16.5% спрямо 14.4% към края на 2013 г.

Годишен консолидиран доклад (продължение)

Развитие и резултати от дейността през 2014 година (продължение)

Групата запазва лидерската позиция на българския финансов пазар по отношение на обслужването на земеделски производители. Клиентите земеделски производители надхвърлят 6,500, като в определени области на страната пазарният дял на ПроКредит Банк в този бизнес сегмент надхвърля 25%. През 2014 г. на земеделски производители бяха отпуснати кредити на стойност 162 млн. лева, като по този показател Групата е една от водещите кредитни институции в страната. Партьор на Групата по отношение на финансирането на земеделски производители е и Държавен Фонд Земеделие в рамките на Програмата за развитие на селските райони („ПРСР“). Общий размер на предоставените кредити по ПРСР през 2014 г. възлиза на 5.7 млн.

Друг акцент в работата през годината по отношение на бизнес клиентите на Групата, е участието в съвместната инициатива JEREMIE (“Съвместни европейски ресурси за микро-, малки и средни предприятия”) на Европейския инвестиционен фонд (EIF) и българското правителство за насърчаване развитието на българските предприятия в рамките на Оперативна Програма “Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013” на Европейския съюз („ЕС“). По програмата за гаранционна схема, ПроКредит Банк до края на 2014 е предоставила над 1,400 кредити в размер на 40.5 млн. евро, като е сред водещите финансни институции в България. През декември 2012 г. Групата подписа споразумение за финансиране при облекчени условия с Европейския инвестиционен фонд (EIF) за следващия етап на инициативата JEREMIE. По линия на новото споразумение от началото на 2013 г. Групата предоставя бизнес кредити с облекчени условия за обезпечение, както и с двойно по-ниски лихви и такси спрямо текущите нива според лихвения бюлетин. От общо договорените с EIF средства по програмата за финансиране чрез споделяне на риска в размер на 50 млн. евро, Групата е усвоила 39 млн. евро до края на 2014, а отпуснатите кредити по програмата към края 2014 г. са в размер също на 39 млн. евро, предоставени на над 700 малки и средни предприятия. ПроКредит Банк ще продължи съвместната работа с EIF по програмите за финансиране на малки и средни предприятия и през 2015 г.

Важен аспект в дейността на Групата е ангажираността й в дейности, насочени към опазване на околната среда и подобряване на енергийната ефективност. Всички банки принадлежащи към ПроКредит групата задават високи стандарти по отношение на ефекта от техните операции върху околната среда. Банките ПроКредит имат тристраниен подход към предизвикателствата, свързани с опазването на околната среда:

Първи стълб: Вътрешна система за управление на околната среда – във вътрешната организация на работа на Групата е въведен подход за по-доброто разбиране и подобряването на устойчивото потребление на енергия и ефекта на Групата върху околната среда.

Втори стълб: Управление на риска за околната среда при кредитиране – внедрена система за опазване на околната среда на базата на постоянна оценка на кредитния портфейл (включително отхвърляне на искания за кредит от предприятия участващи в дейности, които се считат за носещи риск за околната среда).

Трети стълб: Популяризирането на „зелени финанси“ – ПроКредит Банк цели да популяризира икономическото развитие, което е максимално съобразено с устойчивото използване на околната среда. Това на практика означава ангажиране в проекти, които се реализират в следните направления: (1) Подобряване на енергийната ефективност; (2) Производство на енергия от възобновяеми източници; (3) Мерки с благоприятно въздействие върху околната среда. Групата изгражда необходимия административен и експертен капацитет, които да й позволяят да бъде още по-активна в подкрепата си за реализацията на подобни проекти на своите клиенти.

Годишен консолидиран доклад (продължение)

Развитие и резултати от дейността през 2014 година (продължение)

Групата прилага специално разработена вътрешна методология, която позволява извършването на анализ и оценка на инвестициите на клиентите в областта на енергийната ефективност и опазването на околната среда. През 2014 г. ПроКредит Банк финансира, както бизнес клиенти, така и физически лица при осъществяване на тези т. нар. „зелени“ проекти. Сумата на кредитите, предоставени на бизнес клиенти в тази област, възлизат на 52.8 млн. лева към 31.12.2014 г., докато тези на физически лица са на стойност 6.0 млн. лева, като „зеленият“ портфейл на Групата реализира общ ръст от 70% през 2014 г. спрямо края на 2013 г. Партьори на Групата по отношение на програми, насочени към финансиране на проекти за енергийна ефективност, са: Европейската банка за възстановяване и развитие („EBRD“) и германската банка за развитие Кредитанщалт фюр Вайдерауфбау („KfW“). Основен фокус в бизнес дейността на Групата и през 2015 г. ще бъде финансирането на проекти, свързани с подобряване на енергийната ефективност и опазването на околната среда.

През годината ПроКредит Банк продължи да насърчава своите клиенти да ползват различните възможности за електронно и безкасово обслужване като интернет и телефонно банкиране, използване на банкови карти и различни устройства, които са на разположение в банковите клонове или 24-часовите зони за обслужване. Този подход в работата спестява време на клиентите, като същевременно позволява служителите да се фокусират върху качество на обслужването и консултации с клиентите. Показателно е, че към края на 2014 г. над 86% от плащанията в Групата се извършват през ПроБанкинг.

По отношение на качеството на активите на Групата в резултат на организирания и структуриран подход в работата с проблемни кредити, нивото на подобни експозиции е значително по-ниско от средното за банковата система. Към 31.12.2014 г. нетните експозициите (след приспадане на провизиите за обезценка) в просрочие над 90 дни възлизат на 2.1% от общия кредитен портфейл, докато аналогичният показател за банковата система към същата дата според данните публикувани от БНБ е 9.4%. Основният показател, който Групата наблюдава в процеса на управление на кредитния рисков – съотношението на сумата от кредитите в просрочие над 30 дни към общия кредитен портфейл – възлиза на 3.7% към 31.12.2014 г. (2013 г: 3.5%).

Финансови показатели

Изложените по-долу финансови показатели се базират на годишния финансов отчет, изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети.

Отчет за доходите

Нетен доход от лихви

През финансовата 2014 г. отчетената сума на нетните приходи от лихви възлиза на 68,388 хил. лева. (2013 г.: 72,394 хил. лева), като промяната спрямо предходната година е намаление в размер на 5.5%.

Приходи от лихви – приходите от лихви в размер на 91,701 хил. лева почти изцяло се формират от приходи от лихви от отпуснати кредити (98.5%), докато приходите от лихви от ценни книжа и пласменти в други банки са съответно 1.4% и 0.1% от общо лихвените приходи. В сравнение с 2013 г. (103,709 хил. лева) общите приходи от лихви намаляват със 11.6%, като основните причини са намаляващите лихвени проценти, прилагани по кредитите, както и стагниращият кредитен портфейл. Очаква се намалението на лихвените проценти да продължи и през 2015 г.

Годишен консолидиран доклад (продължение)

Финансови показатели (продължение)

Разходи за лихви – общите разходи за лихви през 2014 г. възлизат 23,313 хил. лева (2013 г: 31,315) , като основният разход за лихви (63.6%) е сформиран от лихвите по депозити на клиенти и е в размер на 14,835 хил. лева. Останалите разходи за лихви се дължат на лихвите, начислени по привлечени средства от банки и други финансови институции, в размер на 8,478 хил. лева (36.4%). В сравнение с 2013 г. е налице намаление от 25.6% в общите разходи за лихви. Това е в резултат на по-ниската цена на финансиране на Групата през 2014 г. в сравнение с 2013 г., както по отношение на депозитите от клиенти, така и по отношение на финансирането от финансови институции, като това е свързано с намалението на пазарните лихвени нива, както в България, така и на европейските пазари. Редуцирането на разходите по привлечените средства се очаква да продължи и през 2015 г., като резултат от увеличаващото се ниво на депозити в банковата система.

Нетен доход от комисиони

Отчетеният нетен размер на приходи от комисиони възлиза общо в размер на 19,266 хил. лева (2013 г.: 19,188 хил. лева), като е налице минимална промяна от 0.4% общ ръст.

Приходи от комисиони – общият размер на приходите от комисиони възлиза на 20,615 хил. лева и в сравнение с 2013 г. (21,085 хил. лева) има намаление от 2.2%. Необходимо обаче е да се отчете ефектът от прекратяване на секюритизационна сделка, по която Групата бе страна, през 2013 г., като приходите от такси, свързани с нея бяха 1,270 хил. лева през 2013 г., докато през 2014 г. подобни постъпления не са реализирани. При елиминиране на този ефект налице е ръст на приходите от такси и комисиони в размер на 4.0% въпреки същественото редуциране на събираните такси за парични преводи във валутата евро.

Разходи за комисиони – общият размер на разходите за комисиони възлиза на 1,349 хил. лева. В сравнение с 2013 г. (1,897 хил. лева) общият размер на платените такси намалява с 28.9%, като това е свързано с платените през 2013 г. от Групата такси във връзка с прекратяването на секюритизационната сделка, като подобно перо в разходите не е налично през 2014 г.

Нетен доход от търговски операции

Общият размер на нетния доход от търговски операции през 2014 г. възлиза на 4,341 хил. лева (2013 г: 4,268 хил. лева) като на практика нивото от предходната година се запазва (налице е минимален ръст от 1.7%). Сумата на нетния доход от търговски операции включва приходи от валутни операции и валутни преоценки.

Други приходи/ разходи от дейността

Най-голямите приходни суми като относителен дял в тази позиция представляват: нетните приходи, свързани с продажбата, отдаването под наем и управлението на дълготрайни активи; възстановени суми по данъци; приходи от услуги, предоставени на институции от ПорКредит групата. Също така, основно перо от тази позиция представляват разходите, свързани с обезценка и администриране на придобити активи, които са били обезпечения по проблемни кредитни вземания – тяхната сума е (3,312) хил. лева през 2014, което е малко повече от двойно увеличение в сравнение с 2013 г. в резултат на намаляване на пазарните стойностите на тези имоти.

Годишен консолидиран доклад (продължение)

Финансови показатели (продължение)

Разходи по Отчета за доходите

Разходи за обезценка на финансови активи – през 2014 г. Групата е начислила разходи за обезценка на кредити в размер на 2,772 хил. лева, което представлява намаление от 44.5% спрямо 2013 г. (4,993 хил. лева). По-малкото разходи за обезценка на кредити през 2014 г. съответстват на запазването на високото качество на кредитния портфейл през изминалата година. Направен анализ за поведението на портфейлите формирани през всяка от годините за периода 2009-2014 показва, непрекъснато намаляване на случаите, които показват признания на влошаване.

Разходи за дейността – общата сума на разходите за дейността на Групата за 2014 г. възлизат на 60,315 хил. лева, което означава намаление от 8.8% спрямо равнището от 2013 г. (66,110 хил. лева). През годината висок приоритет бе поставен по отношение на оптимизация на различни процеси, както и на локациите, чрез които Групата упражнява своята дейност. Рутинните операции бяха насочени към различни канали за високотехнологично банкиране, докато определени дейности, които не са свързани с основната дейност на Групата, се възлагат на специализирани външни предприятия (т. нар. outsourcing). Това позволява сумата на разходите да се поддържа на стабилно равнище, като същевременно се подобрява ефективността в дейността на Групата.

Разпределението на разходите по направления по Отчета за доходите за 2014 г. е, както следва:

- разходи за персонала: 25,171 хил. лева (2013 г.: 27,252 хил. лева);
- разходи за наем: 6,785 хил. лева (2013: 8,216 хил. лева)
- разходи за амортизации на активи: 5,527 хил. лева (2013 г.: 5,558 хил. лева)
- плащания към Фонда за гарантиране на влоговете: 4,283 хил. лева (2013: 4,168 хил. лева);
- други разходи за дейността: 18,549 хил. лева (2013 г.: 20,916 хил. лева).

Финансов резултат

Финансовият резултат на Групата преди данъчно облагане е в размер на 26,472 хил. лева (2013 г.: 24,021 хил. лв.), а след облагане нетната печалба е в размер на 23,532 хил. лева (2013 г.: 21,679 хил. лева). Групата отчита увеличение на печалбата с 8.5%, като намалението на приходите от дейността в резултат на по-ниските лихвени приходи се компенсира от по-ниските разходи за обезценка и административни разходи. Възвращаемостта на собствения капитал за 2014 г. е 13.6% (2013 г.: 13.2%), като по този показател ПроКредит Банк е сред първите три институции в банковата система през 2014 г. и 2013 г.

Годишен консолидиран доклад (продължение)

Финансови показатели (продължение)

Отчет за финансово състояние

АКТИВИ

Към 31.12.2014 г. активите на ПроКредит Банк по балансова стойност възлизат на 1,435,938 хил. лева (2013 г: 1,372,330 хил. лева), като е налице ръст от 4.6% спрямо предходната година.

Парични средства и наличности по сметки в БНБ

Парични средства и наличности по сметки в БНБ към 31.12.2014 г. възлизат на 201,246 хил. лева (2013 г: 155,490 хил. лева). Изменението спрямо предходната година е увеличение от 29.4%.

Вземания от други банки

Вземанията от други банки към 31.12.2014 г. възлизат на 138,119 хил. лева (2013 г.: 89,224 хил. лева), като спрямо предходната година е налице ръст от 54.8%. Вземанията към края на 2014 г. са изцяло формирани от наличности по разплащателни сметки.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансовите активи на разположение за продажба към 31.12.2014 г. са в размер на 29,450 хил. лева (31.12.2013 г.: 29,230 хил. лева). Включват се две основни групи от активи: (1) инвестиции в държавни ценни книжа, които се третират като ликвиден буфер (28,503 хил. лева) и (2) притежавани акции в дружества, които изпълняват дейности по финансово посредничество (947 хил. лева). Групата не инвестира във финансови инструменти с цел извлечане на спекулативни печалби, като това е регламентирано в политиките за управление на риска.

Към края на 2014 г. общата сума на ликвидните активи на Групата (парични средства и наличности по сметки в БНБ, вземания от други банки и инвестиции в държавни ценни книжа) възлиза на 367,868 хил. лева (2013 г: 273,046 хил. лева), което е увеличение от 34.7% спрямо 2013 г. Това съответства на високо ниво на съотношението между сумата на ликвидните активи и депозитите на клиенти, което към 31.12.2013 г. е 38.3% (31.12.2013 г.: 30.5%). Увеличеното ниво на ликвидност към края на 2014 г. е в резултат на ръста на привлечените депозити от граждани и нефинансови предприятия и едновременно стагниране на кредитния портфейл. Високите нива на ликвидност съчетани с ниското търсене на кредити се очаква да доведат през 2015 г. до допълнително намаление на лихвените проценти, прилагани, както по кредити, така и по депозити.

Кредити на клиенти

Предоставените кредити на клиенти заемат основен дял в активите на Групата и към 31.12.2014 г. балансовата стойност на тези активи възлиза на 988,764 хил. лева или 68.9% (2013 г.: 74.3%) от общо активи. Спрямо 2013 г. (1,019,497 хил. лева) сумата на кредитния портфейл отбележва намаление от 3.0%, което е свързано с ограничено равнище на инвестиране от страна на бизнеса през годината, както и със сравнително високия дял на ново-отпусканни кредити под формата на револвиращи кредити и овърдрафти (над 50% от размера на отпусканията през 2014 г.).

Годишен консолидиран доклад (продължение)

Финансови показатели (продължение)

Групата е фокусирана в цялостното обслужване на много малки, малки и средни предприятия (включително собствениците на бизнеса). Поради това кредитният портфейл на тези клиенти заема доминираща част от общия портфейл на ПроКредит Банк – към 31.12.2014 сумата възлиза на 949,541 хил. лева или 96.0%.

Дълготрайни активи

Балансовата стойност на дълготрайните активи към 31.12.2014 г. възлиза на 48,709 хил. лева, като спрямо предходната година (48,916 хил. лева) се отчита намаление с 0.4%. Направените инвестиции през 2014 са свързани с изграждането на 24-часови зони, подобрения на ИТ инфраструктура, заплащане на лицензионни такси за използван софтуер и др.

Други активи

Към 31.12.2014 г. другите активи на Групата възлизат на 29,641 хил. лева (2013 г.: 29,973 хил. лева), като изменението е спад от 1.1%. Основен дял в тази позиция заемат активите, придобити в резултат на неизпълнение на договори за кредити – тяхната сума е 23,663 хил. лева или 79.8% от общата сума на други активи. За тези активи са налице активни мерки за тяхната продажба, свързани с наличие на маркетингово промотиране и план за реализацията им.

ПАСИВИ

Привлечени средства от банки и институции

Към 31.12.2014 г. общият размер на привлечените средства от банки и институции възлиза на 296,112 хил. лева, като в тази сума са включени 200,687 хил. лева привлечени средства от институции и 8,138 хил. лева подчинени пасиви. В сравнение с 2014 г. (298,034 хил. лева) общият размер на финансирането от тези контрагенти намалява минимално с 0.6%. През отчетния период Банката извърши усвояване на целево финансиране по програми за финансиране на малки и средни предприятия – Съвместни европейски ресурси за микро-, малки и средни предприятия (JEREMIE); съвместна програма за финансиране на проекти за енергийна ефективност на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма и ЕБВР (Европейска Банка за възстановяване и Развитие) (част от оперативна програма „Конкурентноспособност“).

Привлечени средства от клиенти

Към 31.12.2014 г. привлечените средства от клиенти на Групата възлизат на 960,010 хил. лева (2013 г.: 896,451 хил. лева). Спрямо предходната година привлечените средства от клиенти отбележват солиден ръст от 7.1%. В структурно отношение се увеличава относителният дял на депозитите на виждане и спестовните влогове в общата сума на привлечените средства, като в края на 2014 г. достига 56.8% (2013 г.: 52.6%). Изменението е свързано с привличането на бизнес клиенти и цялостния им банков бизнес, както и с възможностите за активно управление и използване на средствата, които са налични по разплащателни сметки и спестовни влогове.

Годишен консолидиран доклад (продължение)

Финансови показатели (продължение)

Собствен капитал

Собственият капитал на Групата включва акционерен капитал, премиен резерв в размер на 139,130 хил. лева, неразпределена печалба и резерви в размер на 36,522 хил. лева. През 2014 г. Групата изплати дивиденти от реализираната печалба за 2012 г. и 2013 г. в размер на 28,227 хил. лева. Акционерният капитал на ПроКредит Банк бе увеличен с 9,779 хил. лева през 2014 г. в резултат на парична вноска от страна на ПроКредит Холдинг. Целта на увеличението е засилване на капиталовата позиция по отношение на базовия капитал от първи ред.

Структура на акционерния капитал

Акционерният капитал в размер на 135,634 хил. лева е разпределен в 135,634 хиляди акции с номинална стойност 1 лев всяка. Всяка акция дава едно право на глас на притежателя си. Сумата на акционерният капитал на Банката е, както следва:

Акционер	2013		2012	
	Брой акции (хил. бр.)	Дял (%)	Брой акции (хил. бр.)	Дял (%)
ПроКредит Холдинг	135,634	100.0%	125,855	100.0%
Общо акции	135,634	100.0%	125,855	100.0%

Важни събития, които са настъпили след датата, към която е съставен годишният финансов отчет

След датата на финансовия отчет не са настъпвали събития, които да окажат влияние върху финансовото състояние на Групата.

Структура на Групата

Към 31 декември 2014 г. Групата оперира с 45 клона на територията на страната. Централният офис на Групата и нейната администрация се помещава на адрес: гр. София, бул. „Тодор Александров“ N 26. Персоналът на Групата към 31 декември 2014 г. се състои от 597 служители (не се включват служители по майчинство или заети в спомагателни дейности).

Финансови инструменти и управление на финансовия рисков

Използваните от Групата финансови инструменти, политиката по тяхното оценяване и представяне, както и експозицията на Групата по отношение на кредитен, пазарен и ликвиден рисков са описани в годишния финансов отчет.

Годишен консолидиран доклад (продължение)

Предвиждано развитие на ПроКредит Банк (България) ЕАД и цели през 2015 година

Очакванията по отношение на икономическото развитие през 2015 г. са да се реализира минимален ръст на брутния вътрешен продукт (БВП) в рамките на 0.8% на годишна база (източник: Европейска комисия, http://ec.europa.eu/economy_finance/eu/). Същевременно са налице различни предизвикателства, като потенциално намаление на износа, продължаващо високо ниво на безработица и ниско потребление, ниско равнище на преките чуждестранни инвестиции и очаквани дефицити на държавния бюджет, които могат да влияят негативно върху ръста на БВП и икономическото развитие на страната. Текущото възстановяване на българската икономика зависи и от развитието на външните партньори от ЕС, както и на оптималното оползотворяване на структурните фондове от ЕС.

От своя страна българският банков сектор придоби значителен опит от работата си в условията на икономически застой. Продължителността на този период поставя на дневен ред въпроси, свързани с ефективността, липсата на търсене и управлението на проблемни вземания. Независимо от предизвикателствата и сътресенията през 2014 г., банките започват 2015 г. с високи равнища на ликвидност и капитализация, което гарантира стабилност за клиентите им, като насоката на дейността им се очаква да бъде към управление на съществуващия кредитен портфейл, както и привличане на клиенти с нисък кредитен риск и устойчив модел на бизнес развитие.

В унисон с пазарната ситуация, ПроКредит Банк ще продължи да залага на разумен подход в кредитирането към малките и средни предприятия, като целта е да се заздрави тяхната стабилност, подобри тяхната ефективност и ускори развитието и растежа им. Групата ще поддържа дългосрочните отношения с настоящите си клиенти, като разширява и задълбочава бизнес отношенията си с тях, като целта е да бъде единствена банка на обслужване за своите клиенти. Активното привличане на нови клиенти ще продължи да бъде основен фокус в бизнес стратегията на ПроКредит Банк. Едновременно с това през 2015 г. Групата ще продължи да полага усилия за запазване и подобряване качеството на кредитния портфейл. Групата ще остане печеливша институция в резултат от високата ефективност и разширяващите се бизнес отношения със своите клиенти. Предизвикателство ще бъде запазването на равнището на оперативните приходи в условията на едновременно намаление на лихвения марж и ограниченото финансиране на инвестиции от предприятието. Едновременно с това, високото качество на активите и оптимизираната структура на Групата, ще имат за резултат по-ниски разходи за обезценка и административни разходи. Нивата на ликвидност и капиталова адекватност ще продължат да бъдат високи, предоставяйки необходимите буфери в дългосрочен план.

Стратегията за развитие на Групата за 2015 г. е в съответствие с нейната бизнес философия: ПроКредит Банк вярва, че откритата и активна комуникация с клиентите, отговорният подход във всекидневното банкиране, както и много доброто качество на предоставяните услуги, я позиционират като една от банките, представляващи първи избор за клиента. Заедно с това ПроКредит Банк цели да се превърне в надежден и основен партньор на фирми и граждани при осъществяване на проекти в областта на „зелените финанси“ чрез прилагането на завършена методология и експертен потенциал за екологично финансиране като част от комплексния подход на Групата към околната среда.

Годишен консолидиран доклад (продължение)

Отговорности на ръководството

Годищният финансов отчет за 2014 г. е изгoten в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети и отразява достоверно имущественото и финансово състояние на Групата и финансовите резултати за отчетния период. Годищният финансов отчет е изгoten на принципа на действащото предприятие, като счетоводната политика на Групата е прилагана последователно и всички преценки и предположения са направени в съответствие с принципа на предпазливост при изготвянето на финансовия отчет за 2014 г.

Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягването и откриването на евентуални злоупотреби и други нередности.

Годищният доклад за дейността е одобрен от Управителния съвет и подписан от негово име от:

Емилия Царева
Изпълнителен директор
Член на Управителния съвет
30 март 2015 г.

Румяна Тодорова
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет

ProCredit Bank

Част от
ПроКредит Груп

www.procreditbank.bg